

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๐

วันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐

อ.พ. ๕๒/๒๕๕๐

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย

Legislative Institutional Repository of Thailand

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. บรรจุนระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พฤษภาคม ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิติ ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวสมสมร นาคนาค นิตกร ๖ นางสาวจินดา สัตยาธิฐานวณิชย์ นิตกร ๕
นางสาวสุนันทา เรืองฉาย นิตกร ๔ นางสาวปรางทิพย์ หวังสมนึก นิตกร ๓
นางสาวสุวรรณา พรหมพิมพ์ วิทยากร ๕ นางสิริกัญย์ ส่องแสง เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๖
นายพัลลภ วงศ์พานิช เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๕๒๕๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ในทุกวันอังคารของสัปดาห์ที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นต้นไป ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สาระสำคัญ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

คนพิการ พ.ศ.

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๖
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๗
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๒
- ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
พ.ศ. ๒๕๓๔ กับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๙

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา

คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.

- วิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในประเทศไทย ๔๗
- สถานการณ์ปัจจุบันของคนพิการ ๖๒
- สิทธิประโยชน์ของคนพิการตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพ
คนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ๘๐
- สถิติจดทะเบียนคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการและภูมิภาค ๘๓

ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก

- ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ๘๕
- พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ๙๙
- พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่
ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง
กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔) ๑๑๑

ส่วนที่ ๑

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สาระสำคัญ

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา

คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๐ วันที่พุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

เหตุผล

โดยที่ พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันสมควรกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการเพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุสภาพทางกายหรือสุขภาพ รวมทั้งให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตลอดจนให้รัฐ

ต้องสงเคราะห์คนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. มี ๔๑ มาตรา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) **ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔** (ร่างมาตรา ๓)

๒) คำนิยาม

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้ เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา หรือการเรียนรู้ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใดเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

“การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพ หรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น

โดยอาศัยวิถีทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ เพื่อให้คนพิการ ได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคม ทัดเทียมคนปกติ

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการ การช่วยเหลือ และการส่งเสริม ให้คนพิการสามารถปฏิบัติกิจกรรม ในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วม ทางสังคมได้เช่นบุคคลทั่วไปอย่างมีศักดิ์ศรีและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่อ อย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการ ส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุน ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการแห่งชาติ

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรี ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๓) กำหนดให้มีคณะกรรมการ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติ (ร่างมาตรา ๕)

๔) กำหนดอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๖)

๕) กำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง ของกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการแห่งชาติซึ่งคณะรัฐมนตรี แต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๗)

๖) กำหนดการพ้นจากตำแหน่ง นอกจากออกตามวาระของคณะกรรมการ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติ ซึ่ง คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๘)

๗) กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง ก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่น เป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง (ร่างมาตรา ๙)

๘) กำหนดองค์ประชุมของ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๐)

๙) กำหนดให้คณะกรรมการ มีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๑)

๑๐) กำหนดอำนาจหน้าที่ของ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (ร่างมาตรา ๑๒)

๑๑) กำหนดอำนาจหน้าที่ของ
พนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๓)

๑๒) กำหนดห้ามเลือกปฏิบัติ
โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ (ร่างมาตรา ๑๔)

๑๓) กำหนดให้คนพิการที่ได้รับหรือ
จะได้รับความเสียหายจากการกระทำ
ในลักษณะที่เป็น การเลือกปฏิบัติ
โดยไม่เป็นธรรม มีสิทธิร้องขอ
ต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติให้มีคำสั่ง
เพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการ
นั้นได้ (ร่างมาตรา ๑๕)

๑๔) กำหนดให้คนพิการหรือผู้ดูแล
คนพิการอาจขอให้องค์การคนพิการ
ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทนได้
(ร่างมาตรา ๑๖)

๑๕) กำหนดให้มีสำนักงานทะเบียน
กลาง และสำนักงานทะเบียนจังหวัดสำหรับ
คนพิการ (ร่างมาตรา ๑๗)

๑๖) กำหนดให้คนพิการยื่นคำขอ
มีบัตรประจำตัวคนพิการ เพื่อจะมีสิทธิ
ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็น
สาธารณะ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ
(ร่างมาตรา ๑๘)

๑๗) กำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับ
สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ
และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ
(ร่างมาตรา ๑๙)

๑๘) กำหนดให้จัดตั้งกองทุน
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
(ร่างมาตรา ๒๐)

๑๙) ทรัพย์สินของกองทุนส่งเสริม
และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
(ร่างมาตรา ๒๑)

๒๐) กำหนดให้มีคณะกรรมการ
บริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตคนพิการ (ร่างมาตรา ๒๒)

๒๑) กำหนดอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริม
และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
(ร่างมาตรา ๒๓ ร่างมาตรา ๒๔ และ
ร่างมาตรา ๒๕)

๒๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการ
ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
ของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการ (ร่างมาตรา ๒๖)

๒๓) กำหนดอำนาจหน้าที่
ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผล
การดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมและ
พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
(ร่างมาตรา ๒๗)

๒๔) ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗
มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และ
มาตรา ๑๑ มาใช้บังคับกับการดำรง
ตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้ง
กรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างหรือแต่งตั้ง
กรรมการเพิ่มขึ้น การประชุม และ
การแต่งตั้งคณะกรรมการของ
คณะกรรมการบริหารกองทุนและ
คณะกรรมการติดตามและประเมินผล
การดำเนินงานของกองทุนโดยอนุโลม
(ร่างมาตรา ๒๘)

๒๕) กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ (ร่างมาตรา ๒๕)

๒๖) กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ได้รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๒๕ จะต้องส่งเงินเข้ากองทุน (ร่างมาตรา ๓๐)

๒๗) กำหนดให้กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานหรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานและไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุน ต้องดำเนินการอื่นแทนได้ (ร่างมาตรา ๓๑)

๒๘) กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อัยคตทรัพย์สินของนายจ้างหรือสถานประกอบการซึ่งไม่ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๐ (ร่างมาตรา ๓๒)

๒๙) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ออกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่นที่ต้องมีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยเฉพาะแก่คนพิการ (ร่างมาตรา ๓๓)

๓๐) กำหนดสิทธิการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่จ้างคนพิการเข้าทำงาน (ร่างมาตรา ๓๔)

๓๑) กำหนดมาตรการเชิงลงโทษแก่นายจ้างหรือสถานประกอบการที่ไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด และกำหนดมาตรการให้รางวัลแก่นายจ้างที่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๓๕)

๓๒) กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๓๖)

๓๓) กำหนดให้ถือว่าบัตรประจำตัวคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นบัตรประจำตัวคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๗)

๓๔) กำหนดให้โอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ที่ประกอบเป็นกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ร่างมาตรา ๓๘)

๓๕) กำหนดให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ทำหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่า

คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่
จะเข้ารับหน้าที่ (ร่างมาตรา ๓๙)

๓๖) กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง
ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตาม
พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพ
คนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ยังมีผลบังคับใช้อยู่
จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ
หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๐)

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ฉบับนี้ เสนอโดยคณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๐

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะรัฐมนตรีชุดที่มี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เคยมีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙ อนุมัติหลักการ ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจพิจารณาแล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงมีผลทำให้อายุของสภาผู้แทนราษฎร เป็นอันสิ้นสุดลง

ต่อมาคณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๐ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ และได้ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา แล้ว โดยให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก่อนนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ต่อไป

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สมควรกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการเพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะเหตุสภาพทางกายหรือสุขภาพ รวมทั้งให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตลอดจนให้รัฐต้องสงเคราะห์คนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทยกเลิกกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓)

ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

LIRT

๖. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๔)

ในพระราชบัญญัตินี้

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้ เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา หรือการเรียนรู้ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใดเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภท และหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

“การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพ หรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้นโดยอาศัยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมทัดเทียมคนปกติ

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การช่วยเหลือ และการส่งเสริมให้คนพิการสามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้เช่นบุคคลทั่วไปอย่างมีศักดิ์ศรีและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๔๑)

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๘. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๘.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๕)

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้แทนองค์การคนพิการแต่ละประเภทไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกขององค์การคนพิการนั้น และผู้ทรงคุณวุฒิ อื่นซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้คณะกรรมการแต่งตั้งข้าราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

๘.๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๖)

“มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(๒) ให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๙ (๑) และ (๖) มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง

(๓) กำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เงินอุดหนุน สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๔) วินิจฉัยและมีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

LIART

(๕) พิจารณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๖) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุน ระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้เป็นสูญโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด”

๕.๓ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๗)

“มาตรา ๗ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้”

๕.๔ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งนอกจากออกตามวาระของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๘)

“มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ดาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) คณะรัฐมนตรีให้ออก”

๕.๕ กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง (ร่างมาตรา ๙)

“มาตรา ๙ ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ทั้งนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้ว ยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับ วาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว”

๘.๖ กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๐)

“มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทน ถ้ารองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสามครั้ง”

๘.๗ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๑)

“มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คณะอนุกรรมการแต่ละคณะให้มีคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๘ อย่างน้อยหนึ่งคนเป็นอนุกรรมการ

ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการ โดยอนุโลม”

๘.๘ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (ร่างมาตรา ๑๒)

“มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ และรับผิดชอบงานธุรการและวิชาการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ

(๒) รวบรวมและเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ความพิการ การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

LIART

(๓) จัดทำแผนงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) ริเริ่มและเร่งรัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมของคนพิการ

(๕) จัดให้มีการฝึกอบรมผู้ซึ่งทำงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๖) ส่งเสริมอาชีพและจัดหางานให้แก่คนพิการ

(๗) เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่วิชาการและประชาสัมพันธ์กิจกรรมเกี่ยวกับคนพิการ

(๘) รวบรวมผลการวิเคราะห์ วิจัย ดำเนินการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงานการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของหน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ

(๙) พัฒนาองค์ความรู้และดำเนินการด้านต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มโอกาสในการมีงานทำของคนพิการ

(๑๐) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของคนพิการในการพัฒนาอาชีพและการประกอบอาชีพ

(๑๑) ส่งเสริมและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านแรงงาน การศึกษา และอาชีพทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการ

(๑๒) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยวกับการทำงาน ผลงาน และผลิตภัณฑ์จากการทำงานของคนพิการ

(๑๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ตามมติคณะกรรมการ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย”

๕.๘ กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๓)

“มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการชี้แจงข้อเท็จจริงหรือความเห็นในการปฏิบัติงาน ส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นมาประกอบการพิจารณา

(๒) มีหนังสือแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นมาประกอบการพิจารณา”

๕.๑๐ กำหนดห้ามเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ (ร่างมาตรา ๑๔)

“มาตรา ๑๔ การกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการจะกระทำมิได้

LIRT

การกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ ตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกระทำหรืองดเว้นกระทำที่แม้จะมีได้มุ่งหมาย ให้เป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการโดยตรง แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้คนพิการต้องเสีย สิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับเพราะเหตุแห่งความพิการด้วย

การเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผลทางวิชาการ จารีตประเพณี หรือประโยชน์สาธารณะ สนับสนุน ให้กระทำได้ตามความจำเป็นและสมควรแก่กรณี ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง แต่ผู้กระทำการนั้นจะต้องจัดให้มีมาตรการช่วยเหลือ เยียวยาหรือรักษาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์แก่คนพิการตามความจำเป็นเท่าที่จะทำได้”

๔.๑๑ กำหนดให้คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำ ในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม มีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้ กระทำการนั้นได้ (ร่างมาตรา ๑๕)

“มาตรา ๑๕ คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะ ที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามมาตรา ๑๔ มีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการ ให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ คำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

การร้องขอตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ร้องในอันที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหาย ฐานละเมิดต่อศาลที่มีเขตอำนาจ โดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายอย่างอื่น อันมิใช่ตัวเงิน ให้แก่คนพิการที่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมได้ และหากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ต่อคนพิการนั้นเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลจะกำหนด ค่าเสียหายในเชิงลงโทษให้แก่คนพิการไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีในการร้องขอ และการวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

๔.๑๒ กำหนดให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอาจขอให้องค์การคนพิการที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทนได้ (ร่างมาตรา ๑๖)

“มาตรา ๑๖ ในการใช้สิทธิตามมาตรา ๑๕ คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ อาจขอให้องค์การคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทนได้

การฟ้องคดีตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง ไม่ว่าคนพิการเป็นผู้ฟ้องเองหรือองค์การ คนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ฟ้องแทน ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม”

๔.๑๓ กำหนดให้มีสำนักงานทะเบียนกลาง และสำนักงานทะเบียนจังหวัดสำหรับ คนพิการ (ร่างมาตรา ๑๗)

“มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นสำนักงานทะเบียนกลางสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานครและในจังหวัดอื่น โดยผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก

เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นนายทะเบียนกลาง สำหรับจังหวัดอื่น ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นสำนักงานทะเบียนจังหวัดสำหรับ คนพิการในจังหวัดของตน โดยมีพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นนายทะเบียน จังหวัด”

๘.๑๔ กำหนดให้คนพิการยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ เพื่อจะมีสิทธิได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ (ร่างมาตรา ๑๘)

“มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิตามมาตรา ๑๘ คนพิการอาจยื่น คำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงาน ทะเบียนกลาง สำนักงานทะเบียนจังหวัด หรือสถานที่อื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถ หรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี จะยื่นคำขอแทนก็ได้ แต่ต้องนำคนพิการ หรือหลักฐานว่าเป็นคนพิการไปแสดงต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณีด้วย

การยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการและการออกบัตร การกำหนดสิทธิ หรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

๘.๑๕ กำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและ ความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและ ความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์และค่าใช้จ่าย ในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนดในกฎกระทรวง

(๒) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติ ตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาธรรมดา โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับ คนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

(๓) คำแนะนำชี้แจง คำปรึกษา และการช่วยเหลือเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพของร่างกายและสมรรถภาพที่มีอยู่ เพื่อให้สามารถ ประกอบอาชีพได้

LIART

(๔) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

(๕) การช่วยเหลือให้เข้าถึงบริการสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐ การช่วยเหลือทางกฎหมาย และการจัดหาหนายความว่าต่างแก่ต่างคดี ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสื่อสารจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

(๗) สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะโดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

(๘) การจัดสวัสดิการเบี่ยงชีพช่วยเหลือคนพิการ ในกรณีที่คนพิการที่มีสภาพความพิการในระดับรุนแรงถึงขั้นไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้และมีฐานะยากจน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่มีสถานสงเคราะห์เอกชนจัดที่อยู่อาศัยและสวัสดิการให้แล้ว รัฐต้องจัดเงินอุดหนุนให้แก่สถานสงเคราะห์เอกชนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมทักษะการเลี้ยงดู การจัดการศึกษา และการประกอบอาชีพ เพื่อให้พึ่งตนเองได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คนพิการที่มีสภาพความพิการในระดับรุนแรงถึงขั้นไม่สามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง ให้ผู้ดูแลคนพิการนั้นมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด”

๘.๑๖ กำหนดให้จัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
(ร่างมาตรา ๒๐)

“มาตรา ๒๐ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เพื่อเป็นทุนสำหรับการใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การส่งเสริมและการดำเนินงานด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การศึกษาและการประกอบอาชีพของคนพิการ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ”

LIRT

๘.๑๗ ทรัพย์สินของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(ร่างมาตรา ๒๑)

“มาตรา ๒๑ กองทุนประกอบด้วย

(๑) ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ในกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่โอนมาตามมาตรา ๓๘

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ทั้งนี้ ให้รัฐบาลจัดสรรให้เพียงพอแก่การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๔) เงินรายได้จากการออกสลากหรือที่ได้มาจากการจัดกิจกรรม

(๕) เงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๐

(๖) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๗) รายได้จากการขาย การลงทุน หรือการหาประโยชน์จากทรัพย์สิน

ของกองทุน

(๘) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน หรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายหรือนิติกรรม

นิติกรรม

(๙) รายได้อื่น

เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องส่งคลังเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

การบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเข้ากองทุน ให้ผู้บริจาคมำไปหักลดหย่อนหรือยกเว้น

ภาษีได้ตามที่กฎหมายกำหนด”

๘.๑๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ร่างมาตรา ๒๒)

“มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนห้าคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์กรคนพิการหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรผู้ปกครองของคนพิการหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการเป็นกรรมการและเลขานุการ”

LIART

๘.๑๙ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ร่างมาตรา ๒๓ ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๕)

“มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์ และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๔ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้ เป็นสุญญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ”

๘.๒๐ กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ร่างมาตรา ๒๖)

“มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน จำนวนเจ็ดคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการเงิน การประเมินผล และการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการประเมินผลจำนวนสองคน และคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการ ตามมาตรา ๑๘ อย่างน้อยหนึ่งคน เป็นกรรมการ โดยมีรองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ”

๘.๒๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ร่างมาตรา ๒๗)

“มาตรา ๒๗ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

(๒) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ

LIART

ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผลได้”

๘.๒๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างหรือแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้น การประชุม และการแต่งตั้งคณะกรรมการของคณะกรรมการบริหารกองทุนและคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๘)

“มาตรา ๒๘ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างหรือแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้น การประชุม และการแต่งตั้งคณะกรรมการของคณะกรรมการบริหารกองทุนและคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนโดยอนุโลม”

๘.๒๓ กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ (ร่างมาตรา ๒๙)

“มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน”

๘.๒๔ กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๒๙ จะต้องส่งเงินเข้ากองทุน (ร่างมาตรา ๓๐)

“มาตรา ๓๐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๒๙ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๑ (๕) ทั้งนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง แต่มิได้ส่ง ส่งล่าช้า หรือส่งเงินไม่ครบถ้วน ให้เสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของจำนวนเงินที่ยังมิได้ส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการหรือเงินที่ส่งเข้ากองทุน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด”

๘.๒๕ กำหนดให้กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงาน หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานและไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุน ต้องดำเนินการอื่นแทนได้ (ร่างมาตรา ๓๑)

“มาตรา ๓๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงาน ตามมาตรา ๒๙ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๒๙ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๐ หน่วยงานของรัฐ นายจ้าง หรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วยงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

๘.๒๖ กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือสถานประกอบการซึ่งไม่ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๐ (ร่างมาตรา ๓๒)

“มาตรา ๓๒ ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือสถานประกอบการซึ่งไม่ส่งเงินที่จะต้องส่งตามมาตรา ๓๐

การมีคำสั่งให้อายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง จะกระทำได้อต่อเมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนำเงินส่งเข้ากองทุนหรือส่งเงินที่ค้างจ่ายภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการได้รับหนังสือนั้น และนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่จ่ายภายในเวลาที่กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการอายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด ทั้งนี้ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๘.๒๗ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ออกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่นที่ต้องมีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยเฉพาะแก่คนพิการ (ร่างมาตรา ๓๓)

“มาตรา ๓๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ออกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่นที่ต้องมีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยเฉพาะแก่คนพิการ

เจ้าของอาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะ หรือผู้ให้บริการสาธารณะอื่น ซึ่งได้จัดอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยเฉพาะแก่คนพิการตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษี เป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด”

๘.๒๘ กำหนดสิทธิการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่จ้างคนพิการเข้าทำงาน (ร่างมาตรา ๓๔)

“มาตรา ๓๔ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่จ้างคนพิการเข้าทำงานมากกว่าร้อยละแปดสิบของลูกจ้างในสถานประกอบการนั้น โดยมีระยะเวลาจ้างเกินกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันในปีภาษีใด มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ในปีภาษีนั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด”

๘.๒๙ กำหนดมาตรการเชิงลงโทษแก่นายจ้างหรือสถานประกอบการที่ไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด และกำหนดมาตรการให้รางวัลแก่นายจ้างที่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๓๕)

“มาตรา ๓๕ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีอำนาจประกาศโฆษณาข้อมูลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ต่อสาธารณะ

ในกรณีที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐจะพิจารณาให้สัมปทาน การส่งเสริมการลงทุน การประกาศเกียรติคุณ สินเชื่อ รางวัล เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดแก่นายจ้างหรือสถานประกอบการใด ให้นำข้อมูลที่ได้ประกาศตามวรรคหนึ่งมาประกอบการพิจารณาด้วย”

๘.๓๐ กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๓๖)

“มาตรา ๓๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

๘.๓๑ กำหนดให้ถือว่าบัตรประจำตัวคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นบัตรประจำตัวคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๗)

“มาตรา ๓๗ ให้ถือว่าบัตรประจำตัวคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้”

๘.๓๒ กำหนดให้โอนบรรดาททรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ที่ประกอบเป็นกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ร่างมาตรา ๓๘)

“มาตรา ๓๘ ให้โอนบรรดาททรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ที่ประกอบเป็นกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้”

๘.๓๓ กำหนดให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ทำหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ (ร่างมาตรา ๓๙)

“มาตรา ๓๙ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่”

๘.๓๔ กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ยังมีผลบังคับใช้อยู่จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๐)

“มาตรา ๔๐ ให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้”

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๔๙ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔ (ฝ่ายการท่องเที่ยว กีฬา พุทธศาสนา แรงงานและการพัฒนาสังคม) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๔) ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ) กระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สำนักงานปลัดกระทรวง) กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง) กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง) กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง) สำนักงบประมาณ และสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างฯ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ
ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. มีสาระสำคัญ
ดังนี้

(๑) กำหนดให้คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ เช่น การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติ ตามความเหมาะสม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม และการเข้าถึงบริการอื่นของรัฐ

(๒) กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อเป็นทุนสำหรับการใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การส่งเสริมและดำเนินงานด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

(๓) กำหนดให้มีการจัดตั้งหน่วยงานในการพัฒนาและส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ การเพิ่มโอกาสในการทำงานของคนพิการ การส่งเสริมการรวมกลุ่มของคนพิการในการพัฒนาอาชีพและการประกอบอาชีพ รวมทั้งประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยวกับการทำงาน ผลงาน และผลิตภัณฑ์จากการทำงานของคนพิการ

๒. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔ (ฝ่ายการท่องเที่ยว กีฬา พุทธศาสนา แรงงาน และการพัฒนาสังคม) มีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) รายได้ที่จะนำมาเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามร่างมาตรา ๑๖ (๓) ซึ่งมีรายได้จากการออกสลาก ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมและจำเป็นที่จะกำหนดประเด็นดังกล่าวไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ เพราะตามแนวทางปฏิบัติการขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลสามารถดำเนินการโดยประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานได้อยู่แล้ว จึงไม่น่าจะกำหนดไว้

(๒) เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนจากภาครัฐเพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือคนพิการยังไม่เพียงพอกับจำนวนคนพิการทั่วประเทศ นอกจากนั้น การอุดหนุนของรัฐยังมีอัตราน้อยกว่าเงินสนับสนุนจากภาคเอกชน ฉะนั้น เพื่อเป็นหลักประกันแก่คนพิการ สมควรปรับปรุงร่างมาตรา ๑๖ (๑) ให้เป็นรายได้จากเงินที่รัฐบาลอุดหนุนให้เพียงพอต่อการสนับสนุนและช่วยเหลือคนพิการ

(๓) การจัดตั้งสถาบันพัฒนาอาชีพคนพิการตามร่างมาตรา ๒๖ เป็นการเพิ่มหน่วยงานขึ้นใหม่ นอกจากจะไม่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีที่ไม่ต้องการให้มีเรื่องการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ไว้ในร่างกฎหมายต่าง ๆ โดยไม่จำเป็น เพราะจะต้องเพิ่มอัตรากำลังและเป็นภาระงบประมาณแล้ว ยังจะซ้ำซ้อนกับศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิภาพที่มีอยู่แล้วหลายศูนย์ จึงสมควรพิจารณารูปแบบที่เหมาะสมขององค์กรโดยอาจปรับเปลี่ยนศูนย์ฟื้นฟูคนพิการแห่งใดแห่งหนึ่งให้รับผิดชอบภารกิจตามร่างมาตรา ๒๖ แทนการจัดตั้งสถาบันฯ ใหม่

๒.๒ สำนักงาน ก.พ.ร. มีความเห็น ดังนี้

(๑) ไม่ควรระบุตำแหน่งและส่วนราชการระดับกองไว้ในพระราชบัญญัติ เช่นกรณีตามมาตรา ๕ ให้ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการเป็นผู้ช่วยเลขานุการ เพราะส่วนราชการระดับกองจะมีการปรับปรุงได้ตลอดเวลา โดยอาศัยกฎกระทรวง จึงควรปรับปรุงในลักษณะให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

(๒) การบังคับให้นายจ้างของสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนต้องรับคนพิการเข้าทำงานนั้นเป็นเรื่องที่ดี แต่ควรพิจารณาประเด็นการใช้มาตรการบังคับให้เท่าเทียมกันโดยให้ครอบคลุมหน่วยงานภาครัฐด้วย เพราะในมาตรา ๒๓ วรรคสามและวรรคสี่นั้น เลือกปฏิบัติเฉพาะผู้ประกอบการภาคเอกชนเท่านั้น

LIART

(๓) สำหรับการจัดตั้งสถาบันพัฒนาอาชีพคนพิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานในกำกับของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ นั้น เห็นว่า การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุไม่ควรกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากในภายภาคหน้าหากมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับภาระงานที่ปรับเปลี่ยนไปก็ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมอันจะทำให้เกิดความล่าช้าและไม่คล่องตัว ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ได้กำหนดว่า ในการร่างกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเรื่องใดก็ตาม ไม่ควรมีข้อกำหนดในรายละเอียดให้มีการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ นอกจากนั้นขณะนี้ในช่วงระยะเวลาของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการต่างๆ ดังนั้น จึงเห็นควรนำไปพิจารณาในการปรับปรุงส่วนราชการภายใต้กระทรวง ทบวง กรม ที่จะมีการดำเนินการระหว่างส่วนราชการกับ ก.พ.ร. ต่อไป

๒.๓ สำนักงบประมาณ มีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) การกำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามร่างมาตรา ๑๖ เป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ ซึ่งบัญญัติว่า การจ่ายเงินเป็นทุนหรือทุนหมุนเวียนเพื่อการใด ๆ ให้กระทำได้แต่โดยกฎหมายและสำหรับการเพิ่มเติมที่มาของแหล่งรายได้จากการออกสลากนั้นจะเป็นประโยชน์สำหรับกองทุนที่จะทำให้สามารถหารายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และเป็นการแบ่งเบาภาระเงินงบประมาณอีกทางหนึ่งด้วย

(๒) สำหรับการจัดตั้งสถาบันพัฒนาอาชีพคนพิการในกำกับของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ตามร่างมาตรา ๒๖ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาองค์ความรู้และการดำเนินการด้านต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการประกอบอาชีพของคนพิการนั้น เห็นว่า จะเป็นการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนกับศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ รวมทั้งจะส่งผลให้เกิดการเพิ่มหน่วยงานและอัตรากำลัง ซึ่งไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและจะเป็นภาระต่อการจัดสรรงบประมาณในอนาคต

๒.๔ กระทรวงมหาดไทย มีความเห็นว่า อำนวยการออกกฎกระทรวงเฉพาะในส่วนของการกำหนดลักษณะอาคาร สถานที่ที่ต้องมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกแก่คนพิการตามร่างมาตรา ๒๓ (๑) อาจซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕ และมาตรา ๘ ซึ่งให้อำนาจออกกฎกระทรวงในเรื่องดังกล่าวเช่นกัน และอาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้ ซึ่งปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ บังคับใช้กับอาคารและสถานที่บางประเภทแล้ว

๒.๕ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความเห็นว่า การส่งเสริมคนพิการ ที่จดทะเบียนให้เข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกจากหน่วยงานรัฐ ฯลฯ ตามร่างมาตรา ๑๕ (๗) นั้น ควรขยายขอบเขตให้ครอบคลุมถึง คนพิการที่ไม่ได้จดทะเบียนด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอันเป็น หัวใจสำคัญของสังคมฐานความรู้ (Knowledge based Society) เพื่อลดช่องว่างและความเหลื่อมล้ำ ในสังคมอันเนื่องมาจากความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Digital Divide) และเพื่อพัฒนาความรู้และคุณภาพชีวิตของคนพิการ ให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๒.๖ สำนักงานอัยการสูงสุด มีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) กองทุนส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามร่างมาตรา ๑๖ (๔) ควร บัญญัติให้ครอบคลุมถึงเงินสมทบจากเจ้าของสถานประกอบการเช่นเดียวกับร่างมาตรา ๒๓ วรรคสอง

(๒) หลักเกณฑ์และวิธีการส่งเงินสมทบจากนายจ้างหรือสถานประกอบการเข้า กองทุนตามร่างมาตรา ๑๖ ควรกำหนดให้ชัดเจนในกฎหมาย

(๓) สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายเป็นส่วน ราชการหนึ่งของสำนักงานอัยการสูงสุดทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย และจัดหา ทุนความเพื่อว่าต่างหรือแก้ต่างคดีให้แก่ประชาชนผู้ยากไร้ทั่วประเทศโดยได้รับการสนับสนุนด้าน งบประมาณจากรัฐ ซึ่งผู้พิการที่เป็นผู้ยากไร้สามารถรับบริการส่วนนี้ได้อยู่แล้วในปัจจุบัน และหากรัฐมี นโยบายให้สำนักงานอัยการสูงสุดช่วยเหลือทางกฎหมายแก่คนพิการเป็นกรณีพิเศษตามร่างมาตรา ๑๕ (๕) สำนักงานอัยการสูงสุดยินดีให้การสนับสนุนภายใต้กรอบงบประมาณที่จะได้รับการจัดสรรให้ เพื่อการนี้และภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้

๒.๗ กระทรวงแรงงาน มีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของ งานในอัตราส่วนที่เหมาะสม หากหน่วยงานของรัฐไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามสัดส่วนที่กำหนดและ ไม่ประสงค์จะส่งเงินสมทบเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามร่างมาตรา ๑๖ เว้นแต่หน่วยงานของรัฐจะให้สัมปทานหรือให้สถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ หรือจัดจ้างเหมา ช่างงาน หรือฝึกงาน หรือการช่วยเหลืออื่นใดให้แก่คนพิการ หรือผู้ปกครองแทนนั้นอาจก่อให้เกิด ภาระแก่หน่วยงานของรัฐได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันมิได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รับคนพิการเข้าทำงาน อันส่งผลให้หน่วยงานของรัฐไม่มีหน้าที่ในการให้สัมปทานหรือให้สถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ หรือจัดจ้างเหมาช่างงาน หรือฝึกงานแทนการรับคนพิการเข้าทำงาน

(๒) ถ้อยคำในร่างมาตรา ๒๓ วรรคสอง ที่กำหนดว่า “กรณีที่นายจ้างหรือ เจ้าของสถานประกอบการของเอกชนและหน่วยงานของรัฐประสงค์จะไม่รับคนพิการเข้าทำงานตาม สัดส่วนที่กำหนดและไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๑๖...” และถ้อยคำในร่างมาตรา ๑๖ (๔)

ที่กำหนดว่า ให้กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประกอบด้วยเงินสมทบจากนายจ้างที่ไม่ได้จ้างงานคนพิการ โดยไม่มีเงินสมทบจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นถ้อยคำที่ไม่สอดคล้องกับร่างมาตรา ๒๓ วรรคสอง อาจก่อให้เกิดปัญหาในการตีความได้ว่า หน่วยงานของรัฐต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแทนการรับคนพิการเข้าทำงานด้วยหรือไม่

๒.๘ กระทรวงการคลัง มีข้อสังเกตว่า ประเด็นเกี่ยวกับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีอากรเพื่อจูงใจในการระดมเงินทุนในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามร่างพระราชบัญญัติถือเป็นการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรแก่กลุ่มบุคคล จึงไม่ควรนำสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรใด ๆ ไปบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ควรกำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะเท่านั้น ทั้งนี้ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๐๕

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาแก้ไขในสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติเล็กน้อยจาก “ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.” เป็น “ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.” เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑)

(๒) ตัดบทบัญญัติกำหนดตามตรรกานกลางในร่างเดิมมาตรา ๓ วรรคสองออก เนื่องจากเป็นไปตามหลักการทั่วไปของการยกเลิกกฎหมาย จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้ (ร่างมาตรา ๓)

(๓) แก้ไขถ้อยคำของบทนิยามต่าง ๆ ในร่างเดิมมาตรา ๔ ให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ได้ตัดบทนิยามคำว่า “ผู้ปกครองคนพิการ” ออก และเพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้ดูแลคนพิการ” แทน เพื่อมิให้มีความหมายซ้ำกับคำว่า “ผู้ปกครอง” ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นอกจากนี้ ได้เพิ่มบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายนี้ และได้จัดเรียงลำดับบทนิยามใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับแบบการร่างกฎหมาย

(๔) ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ เนื่องจากการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับแผนงานระดับชาติ และจะต้องประสานงานกันหลายกระทรวง นอกจากนี้ ได้เพิ่มจำนวนของกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการแต่ละประเภทที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเปิดกว้างให้ได้มาซึ่งกรรมการที่มาจากผู้แทนคนพิการแต่ละประเภทและผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น เพื่อประโยชน์ในการดูแลสิทธิของคนพิการมากยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๕)

(๕) เพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ โดยกำหนดให้คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการออกกฎกระทรวงในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ สิทธิรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์ สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร อัตราส่วนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐ จะต้องจ้างคนพิการเข้าทำงาน จำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนแทนการรับคนพิการเข้าทำงาน และลักษณะของอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการ

สาธารณะอื่นที่ต้องมีอุปกรณหรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยเฉพาะแก่คนพิการ นอกจากนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจวินิจฉัยและมีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำ การที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดระเบียบ เกี่ยวกับการตัดหนี้สูญ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารกองทุน (ร่างมาตรา ๖ (๒) (๔) และ (๙))

(๖) แก้ไขวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในร่างเดิมมาตรา ๗ และกำหนดให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งครอบคลุมถึงกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้วย เพื่อให้ สอดคล้องกับหลักการในร่างมาตรา ๕ ทั้งนี้ กรรมการดังกล่าวมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี (ร่างมาตรา ๗)

(๗) แก้ไขร่างเดิมมาตรา ๒๖ ที่ให้จัดตั้ง “สถาบันพัฒนาอาชีพคนพิการ” เพื่อให้ สอดคล้องกับมติของคณะรัฐมนตรีที่อนุมัติตามมติของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอ คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔ (ฝ่ายการท่องเที่ยว กีฬา พุทธศาสนา แรงงาน และการพัฒนาสังคม) และ สำนักงาน ก.พ.ร. ที่ไม่ต้องการให้มีเรื่องการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ไว้ในร่างกฎหมายต่าง ๆ โดยไม่ จำเป็น โดยกำหนดให้การดำเนินงานของสถาบันดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพ และพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (ร่างมาตรา ๑๒)

(๘) กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการแจ้งให้นายจ้างหรือเจ้าของ สถานประกอบการ รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ ชี้แจงข้อเท็จจริง ให้ความเห็นหรือส่ง เอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นมาประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตาม กฎหมายนี้ (ร่างมาตรา ๑๓)

(๙) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ โดยให้ สิทธิแก่คนพิการที่จะร้องขอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติให้มี คำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ รวมทั้งการฟ้อง เรียกค่าเสียหายต่อศาลที่มีเขตอำนาจ ทั้งนี้ ในการใช้สิทธิดังกล่าวคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอาจ ขอให้องค์การคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทน โดยได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม (ร่างมาตรา ๑๔-ร่างมาตรา ๑๖)

(๑๐) แก้ไขร่างเดิมมาตรา ๑๓ ที่กำหนดให้ “สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ” ซึ่ง เป็นส่วนราชการระดับกองเป็นสำนักงานทะเบียนกลางสำหรับคนพิการเป็น กำหนดให้ “สำนักงาน ส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ” เป็น สำนักงาน ทะเบียนกลาง เพื่อให้เป็นไปตามข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ.ร. ที่เห็นว่า ไม่ควรกำหนดส่วนราชการ ระดับกองไว้ในกฎหมาย เนื่องจากส่วนราชการระดับกองอาจมีการเปลี่ยนแปลงง่าย ทำให้ต้องมีการ แก้ไขกฎหมายทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง (ร่างมาตรา ๑๗)

(๑๑) แก้ไขร่างเดิมมาตรา ๑๖ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้ง “กองทุน ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้กองทุนประกอบด้วย ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ งบประมาณ และรายได้ที่โอนมาจากกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตาม พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ (ร่างมาตรา ๒๐ และร่างมาตรา ๒๑)

(๑๒) เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๒๗)

(๑๓) ปรับปรุงร่างเดิมมาตรา ๒๓ เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยกำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับลูกจ้างอื่น หากนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการมิได้รับคนพิการเข้าทำงานจะต้องส่งเงินเข้ากองทุน และในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงาน หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานและไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุน หน่วยงานของรัฐ นายจ้าง หรือเจ้าของสถานประกอบการนั้น อาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างความช่วยเหลืองาน ฯลฯ แก่คนพิการ (ร่างมาตรา ๒๙-ร่างมาตรา ๓๑)

ในการนี้ได้เพิ่มมาตรการอายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือสถานประกอบการซึ่งไม่ส่งเงินเข้ากองทุนภายในเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายบรรลุผล (ร่างมาตรา ๓๒)

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ออกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่นที่ต้องมีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยเฉพาะแก่คนพิการ ทั้งนี้ เจ้าของอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือผู้ให้บริการสาธารณะอื่นซึ่งได้จัดอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าวมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๓๓)

(๑๔) กำหนดมาตรการเชิงลงโทษแก่นายจ้างหรือสถานประกอบการที่ไม่รับคนพิการเข้าทำงาน หรือไม่ส่งเงินเข้ากองทุน หรือไม่ให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างความช่วยเหลืองาน ฯลฯ แก่คนพิการ และกำหนดมาตรการให้รางวัลแก่นายจ้างที่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อจูงใจให้นายจ้างและสถานประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ (ร่างมาตรา ๓๔)

(๑๕) กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การใช้กฎหมายนี้บรรลุผล (ร่างมาตรา ๓๖)

(๑๖) ปรับปรุงบทเฉพาะกาลในร่างเดิมมาตรา ๒๔-ร่างเดิมมาตรา ๓๐ ให้เหมาะสมและเป็นไปตามแบบการร่างกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓๗-ร่างมาตรา ๔๐)

(๑๗) แก้ไขมาตราวิชาการในร่างเดิมมาตรา ๒๗ โดยเพิ่มรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เพื่อให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๔๑)

นอกจากนี้ ได้ปรับปรุงบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ และแก้ไขรายละเอียดการใช้ถ้อยคำในกฎหมาย รวมทั้งจัดเรียงลำดับเลขมาตราใหม่ ให้เหมาะสมและเป็นไปตามแบบการร่างกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๐

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนพิการ” หมายความว่า คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

“การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือการเสริมสร้างความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น โดยอาศัยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงาน หรือดำรงชีวิตในสังคมทัดเทียมคนปกติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

**ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)**

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้ เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา หรือการเรียนรู้ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใดเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

“การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพ หรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้นโดยอาศัยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมทัดเทียมคนปกติ

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การช่วยเหลือ และการส่งเสริมให้คนพิการสามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้เช่นบุคคลทั่วไปอย่างมีศักดิ์ศรีและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามเษภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์* เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์* ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อธิบดีกรมการแพทย์ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ* อธิบดีกรมสามัญศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินหกคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ

ให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเป็นเลขานุการและให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ* ไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากคนพิการ ซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการไม่น้อยกว่าสองคน

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายการดำเนินงานและแผนบริหารงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการต่อรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบ และมอบหมายให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(๒) ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็นแก่รัฐมนตรีในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแก่ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เงินอุดหนุน สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการต่าง ๆ ตามที่เห็นสมควร

(๔) จัดทำโครงการเพื่อการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

**ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)**

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนองค์การคนพิการแต่ละประเภทไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกขององค์การคนพิการนั้น และผู้ทรงคุณวุฒิอีกสี่คนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้คณะกรรมการแต่งตั้งข้าราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(๒) ให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๙ (๑) และ (๖) มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

(๕) อนุมัติโครงการหรือแผนงานที่จะใช้เงินกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และวางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารและการใช้จ่ายเงินกองทุนดังกล่าว

(๖) วางระเบียบ ข้อบังคับ และข้อกำหนดต่างๆ ภายในขอบเขตการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ปฏิบัติงานอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

**ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)**

(๓) กำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เงินอุดหนุน สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการต่างๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๔) วินิจฉัยและมีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๕) พิจารณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐ และเอกชนเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๖) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุน ระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้เป็นสูญโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี นับแต่วันที่เข้ารับแต่งตั้ง

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

**ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)**

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับความคุ้มครองโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้

กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๙ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้วนั้น หรือของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับความคุ้มครองโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิด

อันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

- (๖) คณะรัฐมนตรีให้ออก

มาตรา ๙ ในกรณีที่มีการตั้งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ทั้งนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทน ถ้ารองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสามครั้ง

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คณะกรรมการแต่ละคณะ ให้มีคนพิการซึ่งได้จดทะเบียนไว้ตาม มาตรา ๑๔ ไม่น้อยกว่าหนึ่งคนเป็นอนุกรรมการ

การประชุมของคณะกรรมการให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการขึ้นในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ* กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์* มีอำนาจหน้าที่ในการสงเคราะห์การพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในการดำเนินงานเกี่ยวกับคนพิการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และในการให้คนพิการได้รับการสงเคราะห์ตาม มาตรา ๑๕

(๒) รวบรวมและเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการเพื่อประโยชน์ในการป้องกันความพิการ การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

(๓) จัดทำแผนงานเกี่ยวกับการป้องกันความพิการการรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) ริเริ่มและเร่งรัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมของคนพิการ

(๕) จัดให้มีการฝึกอบรมผู้ซึ่งทำงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๖) ส่งเสริมอาชีพและจัดหางานให้แก่คนพิการซึ่งได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพแล้ว

(๗) เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่วิชาการและประชาสัมพันธ์กิจกรรมเกี่ยวกับคนพิการ

(๘) รวบรวมผลการวิเคราะห์ วิจัย ดำเนินการ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงานการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ

(๙) ปฏิบัติการตามมติคณะกรรมการ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คณะกรรมการแต่ละคณะให้มีคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๘ อย่างน้อยหนึ่งคนเป็นอนุกรรมการ

ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และรับผิดชอบงานธุรการและวิชาการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๒) รวบรวมและเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันความพิการ การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

(๓) จัดทำแผนงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) ริเริ่มและเร่งรัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมของคนพิการ

(๕) จัดให้มีการฝึกอบรมผู้ซึ่งทำงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๖) ส่งเสริมอาชีพและจัดหางานให้แก่คนพิการ

(๗) เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่วิชาการและประชาสัมพันธ์กิจกรรมเกี่ยวกับคนพิการ

(๘) รวบรวมผลการวิเคราะห์ วิจัย ดำเนินการ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงานการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของหน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ

(๙) พัฒนาองค์ความรู้และดำเนินการด้านต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มโอกาสในการมีงานทำของคนพิการ

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

(๑๐) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของคนพิการในการพัฒนาอาชีพและการประกอบอาชีพ

(๑๑) ส่งเสริมและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านแรงงาน การศึกษา และอาชีพทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการ

(๑๒) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยวกับการทำงาน ผลงาน และผลิตภัณฑ์จากการทำงานของคนพิการ

(๑๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ตามมติคณะกรรมการ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการชี้แจงข้อเท็จจริงหรือความเห็นในการปฏิบัติงาน ส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นมาประกอบการพิจารณา

(๒) มีหนังสือแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นมาประกอบการพิจารณา

มาตรา ๑๔ การกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการจะกระทำมิได้

การกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกระทำหรืองดเว้นกระทำการที่แม้จะมีได้มุ่งหมายให้เป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการโดยตรง แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้คนพิการต้องเสียสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับเพราะเหตุแห่งความพิการด้วย

การเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผลทางวิชาการ จารีตประเพณี หรือประโยชน์สาธารณะสนับสนุน ให้กระทำได้ตามความจำเป็นและสมควรแก่กรณี ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง แต่ผู้กระทำการนั้นจะต้องจัดให้มีมาตรการช่วยเหลือ เยียวยาหรือรักษาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์แก่คนพิการตามความจำเป็นเท่าที่จะกระทำได้

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตาม มาตรา ๑๒ เป็นสำนักงานทะเบียนกลางสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานครและในจังหวัดอื่น โดยมีหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเป็นนายทะเบียนกลาง และให้สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด*ทุกจังหวัดเป็นสำนักงานทะเบียนสำหรับคนพิการในจังหวัดของตนโดยมีพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด*เป็นนายทะเบียนจังหวัด

**ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)**

มาตรา ๑๕ คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำ
ในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามมาตรา ๑๔ มีสิทธิร้องขอ
ต่อคณะกรรมการให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ คำสั่งของ
คณะกรรมการให้เป็นที่สุด

การร้องขอตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ร้องในอันที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหาย
ฐานละเมิดต่อศาลที่มีเขตอำนาจ โดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายอย่างอื่น อันมิใช่ตัวเงินให้แก่
คนพิการที่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมได้ และหากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการนั้น
เป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลจะกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ
ให้แก่คนพิการไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการร้องขอ และการวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๖ ในการใช้สิทธิตามมาตรา ๑๕ คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอาจขอให้
องค์กรคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทนได้

การฟ้องคดีตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง ไม่ว่าคนพิการเป็นผู้ฟ้องเองหรือองค์กร
คนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ฟ้องแทน ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส
คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นสำนักงานทะเบียนกลางสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานครและในจังหวัด
อื่น โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ
และผู้สูงอายุ เป็นนายทะเบียนกลาง สำหรับจังหวัดอื่นให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์จังหวัดเป็นสำนักงานทะเบียนจังหวัดสำหรับคนพิการในจังหวัดของตน โดยมีพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นนายทะเบียนจังหวัด

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๑๔ ให้คนพิการซึ่งประสงค์จะได้รับสิทธิในการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ ยื่นขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนกลาง ณ สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการหรือต่อนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด* ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่

ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ หรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือบุคคลที่ดูแลคนพิการแล้วแต่กรณีจะยื่นขอจดทะเบียนแทนก็ได้ แต่ต้องนำคนพิการหรือหลักฐานว่าเป็นคนพิการไปแสดงต่อนายทะเบียนกลาง หรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณีด้วย

การจดทะเบียน การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิและการขอสละสิทธิ โดยคนพิการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๕ คนพิการที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๑๔ ให้ได้รับการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ ดังต่อไปนี้

(๑) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาระดับมัธยมศึกษา หรือการศึกษาระดับอาชีวศึกษา หรืออุดมศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสม ซึ่งให้ได้รับโดยการจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือจัดรวมในสถานศึกษาธรรมดาได้ โดยให้ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

(๓) คำแนะนำชี้แจงและปรึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพของร่างกายและสมรรถภาพที่มีอยู่ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้

(๔) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

(๕) บริการจากรัฐในการเป็นคดีความและในการติดต่อกับทางราชการ

**ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะกรรมการเป็นผู้เสนอ)**

มาตรา ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิตามมาตรา ๑๕ คนพิการอาจยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานทะเบียนกลาง สำนักงานทะเบียนจังหวัด หรือสถานที่อื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถ หรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี จะยื่นคำขอแทนก็ได้ แต่ต้องนำคนพิการหรือหลักฐานว่าเป็นคนพิการไปแสดงต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณีด้วย

การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการและการออกบัตร การกำหนดสิทธิ หรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๑๕ คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนดในกฎกระทรวง

(๒) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาธรรมดา โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

(๓) คำแนะนำชี้แจง คำปรึกษา และการช่วยเหลือเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพของร่างกายและสมรรถภาพที่มีอยู่ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้

(๔) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

(๕) การช่วยเหลือให้เข้าถึงบริการสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐ การช่วยเหลือทางกฎหมาย และการจัดหาหนทางความมาต่างแก่ต่างคดี ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

(๖) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสื่อสารจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

(๗) สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะโดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

(๘) การจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพช่วยเหลือคนพิการ ในกรณีที่คนพิการที่มีสภาพความพิการในระดับรุนแรงถึงขั้นไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้และมีฐานะยากจน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่มีสถานสงเคราะห์เอกชนจัดที่อยู่อาศัยและสวัสดิการให้แล้ว รัฐต้องจัดเงินอุดหนุนให้แก่สถานสงเคราะห์เอกชนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมทักษะ การเลี้ยงดู การจัดการศึกษา และการประกอบอาชีพ เพื่อให้พึ่งตนเองได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คนพิการที่มีสภาพความพิการในระดับรุนแรงถึงขั้นไม่สามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง ให้ผู้ดูแลคนพิการนั้นมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๑๖ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” ในสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานและสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการและสนับสนุนสถาบันบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ทางกายภาพบำบัด ทางการศึกษา ทางสังคมและการฝึกอาชีพ ตลอดจนศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินอื่น ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาคจากประชาชน จากนิติบุคคลหรือจากองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศหรือที่ได้มาจากการจัดกิจกรรม

(๓) ดอกผลของเงินกองทุนและการขายหรือหาประโยชน์จากทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค

(๔) รายได้อื่นๆ

เงินและทรัพย์สินอื่นตามวรรคสอง ให้ส่งเข้ากองทุนโดยไม่ต้องส่งคลังเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

การจัดหาผลประโยชน์และการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

**ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)**

มาตรา ๒๐ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เพื่อเป็นทุนสำหรับการใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การส่งเสริมและการดำเนินงานด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การศึกษาและการประกอบอาชีพของคนพิการ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

มาตรา ๒๑ กองทุนประกอบด้วย

(๑) ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ในกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่โอนมาตามมาตรา ๓๔

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ทั้งนี้ ให้รัฐบาลจัดสรรให้เพียงพอแก่การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๔) เงินรายได้จากการออกสลากหรือที่ได้มาจากการจัดกิจกรรม

(๕) เงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๐

(๖) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๗) รายได้จากการขาย การลงทุน หรือการหาประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน

(๘) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน หรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมาย

หรือนิติกรรม

(๙) รายได้อื่น

เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องส่งคลังเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

การบริหารการเงินหรือทรัพย์สินเข้ากองทุน ให้ผู้บริจาคมำไปหักลดหย่อนหรือ

ยกเว้นภาษีได้ตามที่กฎหมายกำหนด

LIRT

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริม สวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง คณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนห้าคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์กรคนพิการหนึ่งคน ผู้แทนองค์กร ผู้ปกครองของคนพิการหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้ผู้ช่วยกรรมการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์ และการ จัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลัง

(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๔ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้ เป็นสุญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชี ตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนในรอบปี แล้วทำ รายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน จำนวนเจ็ดคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการเงิน การประเมินผล และการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการประเมินผลจำนวนสองคน และคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๘ อย่างน้อยหนึ่งคน เป็นกรรมการ โดยมีรองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน
- (๒) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผลได้

มาตรา ๒๘ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างหรือแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้น การประชุม และการแต่งตั้งคณะกรรมการของคณะกรรมการบริหารกองทุนและคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔'

มาตรา ๑๑ วรรคสอง ในกรณีที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการประสงค์จะไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามสัดส่วนที่กำหนดจะขอส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๑๖ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแทนการรับคนพิการเข้าทำงานก็ได้

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

มาตรา ๓๐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๒๙ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๑ (๕) ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง แต่ไม่ได้ส่ง ส่งล่าช้า หรือส่งเงินไม่ครบถ้วน ให้เสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของจำนวนเงินที่ยังไม่ได้ส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการหรือเงินที่ส่งเข้ากองทุน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

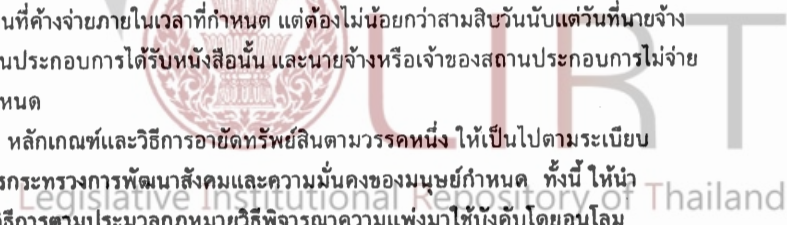
มาตรา ๓๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๒๙ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๒๙ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๐ หน่วยงานของรัฐ นายจ้าง หรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วยงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๓๒ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือสถานประกอบการซึ่งไม่ส่งเงินที่จะต้องส่งตามมาตรา ๓๐

การมีคำสั่งให้อายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง จะกระทำได้ต่อเมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนำเงินส่งเข้ากองทุนหรือส่งเงินที่ค้างจ่ายภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการได้รับหนังสือนั้น และนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่จ่ายภายในเวลาที่กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการอายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด ทั้งนี้ ให้เน้นหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

๒

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๑๗ เพื่อเป็นการคุ้มครองและสงเคราะห์คนพิการ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

(๑) ลักษณะอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่นที่ต้องมีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ

(๒) ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการของเอกชนรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับลูกจ้างอื่น

มาตรา ๑๘ เจ้าของอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่น ๆ ซึ่งได้จัดอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการตามมาตรา ๑๗ (๑) มีสิทธิหักเงินค่าใช้จ่ายเป็นสองเท่าของเงินที่เสียไปเพื่อการนั้นออกจากเงินได้สุทธิหรือกำไรสุทธิของปีที่ค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้น แล้วแต่กรณี ตามประมวลรัษฎากร

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการของเอกชนซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๑๗ (๒) มีสิทธินำเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการมาหักเป็นค่าใช้จ่ายตามประมวลรัษฎากรได้เป็นสองเท่าของจำนวนที่จ่ายจริง

**ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)**

มาตรา ๓๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ออกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่นที่ต้องมีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยเฉพาะแก่คนพิการ

เจ้าของอาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะ หรือผู้ให้บริการสาธารณะอื่น ซึ่งได้จัดอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยเฉพาะแก่คนพิการตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๔ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่จ้างคนพิการเข้าทำงานมากกว่าร้อยละแปดสิบของลูกจ้างในสถานประกอบการนั้น โดยมีระยะเวลาจ้างเกินกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันในปีภาษีใด มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ในปีภาษีนั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสคนพิการ และผู้สูงอายุ มีอำนาจประกาศโฆษณาข้อมูลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ต่อสาธารณะ

ในกรณีที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐจะพิจารณาให้สัมปทาน การส่งเสริมการลงทุน การประกาศเกียรติคุณ สินเชื่อ รางวัล เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด แก่นายจ้างหรือสถานประกอบการใด ให้นำข้อมูลที่ได้ประกาศตามวรรคหนึ่งมาประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๓๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๗ ให้ถือว่าบัตรประจำตัวคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ ให้โอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ที่ประกอบเป็นกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๑๙ ในระหว่างที่ยังมิได้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการขึ้นในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ตามความในมาตรา ๑๒ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนากำลังคนและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวงเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

**ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)**

มาตรา ๓๙ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับทำหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๔๐ ให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนากำลังคนและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น
กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

LIRIT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ค.ศ.

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๒๙ ในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้แก้ไขคำว่า “กระทรวงมหาดไทย” เป็น “กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” คำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” คำว่า “กรมประชาสงเคราะห์” เป็น “สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ” คำว่า “อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์” เป็น “ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ” คำว่า “ที่ทำการประชาสงเคราะห์จังหวัด” เป็น “สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด” และคำว่า “ประชาสงเคราะห์จังหวัด” เป็น “พัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีการกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่างๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมาย

โอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับการโอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.

Legislative Institutional Repository of Thailand

วิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในประเทศไทย

โดย พวงแก้ว กิจธรรม

ความนำ

วิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในประเทศต่างๆ ทั่วโลกดูเหมือนจะไปในทิศทางเดียวกันโดยไม่มี ความแตกต่างกันนัก กล่าวคือ กระแสของการตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนเป็นจุดเริ่มต้น ที่ก่อให้เกิดความเอาใจใส่สิทธิของคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ และพลังการผลักดันให้คนพิการมีสิทธิ เท่าเทียมกับคนทั่วไป นำไปสู่การช่วยเหลือ ฟื้นฟูสมรรถภาพ และพัฒนาศักยภาพของคนพิการ โดยมี เป้าหมายให้คนพิการมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์อย่างเสมอภาคกับคนทั่วไป พร้อมทั้งสามารถ ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีแนวโน้มไปในทางที่ดีขึ้นตามลำดับ ความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลง คงมีแต่เพียงว่า ประเทศ หรือสังคมที่ยังมีการพัฒนา มีความรุ่งเรือง และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจมากเท่าไร วิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการย่อมมี ความก้าวหน้า และประสบผลสำเร็จมากกว่าประเทศที่ด้อยพัฒนา และยากจน

สำหรับประเทศไทย เห็นได้ชัดว่าการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ขึ้น โดยองค์กรเอกชนมีบทบาทนำองค์กรภาครัฐ อย่างไรก็ตาม วิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคน พิการในกรุงเทพมหานคร และตัวเมือง กับในชนบทยังมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ปัจจัยสำคัญที่มี ผลกระทบต่อการวิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ คือ ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติต่อคน พิการ ทั้งของตัวคนพิการเอง ครอบครัวของคนพิการ คนทั่วไปในชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐ บุคลากร ด้านคนพิการ ผู้บริหาร ผู้กำหนดนโยบาย และผู้เกี่ยวข้อง

การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

ในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ได้ให้นิยาม “ การฟื้นฟู สมรรถภาพคนพิการ ” ว่า หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพ หรือการเสริม สร้างความสามารถ ของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น โดยวิธีการการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ เพื่อให้ คนพิการได้มีโอกาสดำรงชีวิตในสังคมทัดเทียมคนปกติ

ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จึงมักจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการแพทย์ ศึกษา สังคม และอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ 4 กระทรวง คือ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงแรงงาน

อย่างไรก็ตาม คนพิการ และผู้ปฏิบัติงานที่ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตระหนักดีว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการต้องดำเนินการทุกด้านไปด้วยกัน จึงเกิดวิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการให้เป็นแบบบูรณาการ และการให้บริการคนพิการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว โดยการพัฒนาเครือข่ายงานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทั้ง 4 ด้านขององค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

โดยที่การศึกษาทุกระดับของประเทศไทย แทบจะไม่มีทำให้ความรู้เรื่องคนพิการเลย ยกเว้นในสาขาวิชาที่ต้องเกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยตรง เช่น แพทย์ และสาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ทำหน้าที่ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ซึ่งก็มีการกล่าวกันว่า จะเน้นการศึกษาเรื่อง “ ความพิการ ” มากกว่า “ คนพิการ ” ดังนั้น คนไทยส่วนใหญ่จึงมีความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการน้อยมากและยึดมั่นในความเชื่อดั้งเดิมว่า คนพิการ เป็นเรื่องของบาปกรรม กล่าวคือ คนพิการหรือบุพการีของคนพิการ เคยสร้างกรรมทำบาปไว้ไม่ชาตินี้ก็ชาติก่อน จึงเกิด คนพิการในครอบครัว และคนพิการเป็นภาระที่ครอบครัวต้องเลี้ยงดูไปตลอดชีวิต การมีเจตคติเชิงลบเช่นนี้เป็นเหตุให้ ทั้งคนพิการ คนในครอบครัว (บางทีรวมทั้งคนในตระกูลด้วย) รู้สึกผิดอับอาย ไม่อยากให้ใครรู้ว่ามีคนพิการในครอบครัว เกรงคนอื่นจะติฉินนินทา ว่าร้าย ถูกดู รังเกียจเหยียดหยาม ไม่คบค้าสมาคม ฯลฯ

จากการมีเจตคติเชิงลบต่อคนพิการดังกล่าวข้างต้น เป็นเหตุให้คนพิการส่วนใหญ่มักไม่ได้รับความรัก และการเอาใจใส่ มีคนพิการเพียงส่วนน้อยที่พ่อแม่รักใคร่ และพยายามเลี้ยงดูอย่างเท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป

การที่องค์การสหประชาชาติประกาศใช้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิของคนปัญญาอ่อน และคนพิการทุกประเภท ในปี พ.ศ. 2518 และได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2524 เป็นปีคนพิการสากล เพื่อส่งเสริมให้คนพิการได้รับสิทธิเช่นเดียวกับคนทั่วไป เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้นำคนพิการ รัฐบาล และสังคมให้ความสนใจสิทธิคนพิการ และกำหนดนโยบายสนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

ต่อมา เมื่อความรู้ทางการแพทย์ การศึกษา สังคม การประกอบอาชีพ และเทคโนโลยีพัฒนาขึ้น รวมทั้งความตื่นตัวในเรื่องของสิทธิมนุษยชน และความเสมอภาคมีมากขึ้น จึงเกิดแรงผลักดันให้มีการศึกษาเรื่องคนพิการ โดยเฉพาะการสร้างองค์ความรู้เรื่อง การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ซึ่งนำไปสู่การส่งเสริมการสร้างศักยภาพของคนพิการให้เป็นที่ประจักษ์ต่อ คนทั่วไป และก่อให้เกิดเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการเพิ่มมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม แม้ประเทศที่พัฒนาแล้วจะได้สร้างองค์ความรู้ และพัฒนาเรื่อง การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการอย่างต่อเนื่อง และประเทศไทยสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เหล่านั้นมาได้ แต่การขาดความมั่งคั่งก็ทำให้ไม่สามารถจัดให้ความรู้เรื่อง คนพิการกับการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ประชาชนทุกระดับ รวมทั้งไม่สามารถจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพให้คนพิการได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรมชาติคนพิการ และครอบครัวส่วนใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มที่อยู่ในชนบทที่ขาดโอกาสทางการศึกษาจึงยังคงยึดถือเจตคติว่าคนพิการเป็นคนไร้ความสามารถ เลี้ยงดูตนเองไม่ได้ ครอบครัว และรัฐต้องดูแล และให้การสงเคราะห์ตลอดชีวิต

กล่าวได้ว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดวิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพของ คนพิการในประเทศไทย คือการที่ผู้นำคนพิการกลุ่มหนึ่งซึ่งมีโอกาสเรียนรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ได้เรียกร้องให้รัฐออกพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ตลอดจนผลักดันให้เกิดการจัดให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการด้านต่างๆ และวิวัฒนาการจากแผนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไปสู่แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแบบบูรณาการ

วิวัฒนาการขององค์ความรู้ เรื่อง การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

เมื่อเกิดการพัฒนากลุ่มวิชาชีพที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตของคน เช่น ครู แพทย์ พยาบาล ผดุงครรภ์ นักสังคมสงเคราะห์ รวมไปถึง นักวิชาชีพเฉพาะในยุคที่ความรู้ซึ่งเป็นวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีก้าวหน้า เช่น แพทย์เฉพาะทาง (แพทย์หู คอ จมูก จักษุแพทย์ แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู จิตแพทย์ ฯลฯ) นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักจิตวิทยา นักโสตสัมผัสวิทยา นักแก้ไขการพูด ครู การศึกษาพิเศษ นักดนตรีบำบัด นักศิลปะบำบัด เป็นต้น กลุ่ม นักวิชาชีพดังกล่าวได้เรียนรู้เรื่องคนพิการ และวิธีช่วยเหลือคนพิการจากอารยะประเทศ โดยเฉพาะประเทศทางแถบตะวันตก จึงได้ริเริ่มพัฒนาองค์ความรู้เรื่อง การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และดำเนินงานจัดให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในลักษณะเป็นส่วนหนึ่งของงานวิชาชีพ โดยใช้รูปแบบของการให้บริการคนพิการในสถาบันที่นักวิชาชีพนั้นๆ ปฏิบัติงานอยู่ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระบบราชการ

ในช่วงใกล้เคียงกันนั้น คนที่มีฐานะความเป็นอยู่ดี และสนใจให้ความช่วยเหลือ ผู้ด้อยโอกาส ในเชิงสังคมสงเคราะห์ ได้เริ่มเรียนรู้เรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการจากการดำเนินงานของนักวิชาชีพ ดังกล่าวข้างต้น จึงได้รวมกลุ่ม ศึกษา และแลกเปลี่ยนความรู้เรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พร้อมทั้ง ดำเนินงานให้ความช่วยเหลือคนพิการ ทั้งในรูปแบบการสงเคราะห์ สวัสดิการ บำบัด รักษา ฟื้นฟู สมรรถภาพ และจัดการศึกษา เป็นต้น ในเวลาต่อมา กลุ่มคนเหล่านั้นจึงรวมตัวกันก่อตั้งมูลนิธิ หรือ องค์กรเอกชนเพื่อคนพิการ โดยแต่ละ องค์กรมักดำเนินงานช่วยเหลือคนพิการแต่ละประเภทแตกต่างกันไป

ในส่วนของคนพิการเองนั้น เมื่อได้รับการช่วยเหลือ และฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งโดย ครอบครัว ชุมชน นักวิชาชีพ และนักสังคมสงเคราะห์ทั้งภาครัฐ และเอกชน ตลอดจนได้รับโอกาสทางการศึกษา และประกอบอาชีพ คนพิการที่ได้เรียนรู้เรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการจึงริเริ่มรณรงค์เผยแพร่ ความรู้เรื่องศักยภาพของคนพิการ และความสำคัญของการสนับสนุนให้คนพิการได้รับการฟื้นฟู สมรรถภาพทั้งด้านการแพทย์ ศึกษา สังคม และอาชีพ

การสร้าง พัฒนา และปรับเปลี่ยนของค่านิยมเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการที่เกิดขึ้นทั่วโลก ผนวกกับกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีการติดต่อสื่อสารอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และ เทคโนโลยีเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไหลหลั่งเข้าสู่ประเทศไทย คนพิการ ครอบครัวของคน พิการ ผู้ดำเนินงานเกี่ยวกับคนพิการ และคนทั่วไปได้ตระหนักรู้เรื่องคนพิการมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่อง สิทธิ ความเสมอภาคกับคนปกติ และวิธีการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแต่ละประเภทอย่างถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละคน

วิวัฒนาการของเจตคติต่อคนพิการของสังคมไทย

ดังที่ได้กล่าวไว้ใน เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ว่า คนไทยส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่อง คนพิการ และมีเจตคติว่าคนพิการไม่สามารถทำอะไร ได้ พึ่งพาตนเองไม่ได้ เป็นภาระของครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดูไปตลอดชีวิต กอปรกับความเชื่อทาง พุทธศาสนา ที่อบรมบ่มนิสัยให้คนไทยมีเมตตา กรุณา พร้อมทั้งจะให้ทาน ทำบุญ สงเคราะห์ และโอบอุ้ม ผู้ยากไร้ คนพิการส่วนใหญ่จึงได้รับการช่วยเหลือในเชิงสงเคราะห์โดยปราศจากความเข้าใจ ความต้องการที่แท้จริงของคนพิการ เป็นเหตุให้คนพิการไม่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพเท่าที่ควร

องค์กรของคนพิการ หรือสมาคม และชมรมของคนพิการประเภทต่างๆ มีบทบาทสำคัญในการ เคลื่อนไหวเพื่อให้สังคมได้รับรู้ว่า คนพิการมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกับคนทั่วไป เพียงแต่ คนพิการที่มีความบกพร่องในส่วนใดส่วนหนึ่ง หากคนพิการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพส่วนที่บกพร่อง

นั้น อย่างสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละคน คนพิการสามารถพัฒนาศักยภาพในการดูแลตนเอง ศึกษา ร่วมกิจกรรมของสังคม และประกอบอาชีพได้

จากการพยายามปรับเปลี่ยนเจตคติที่มีต่อคนพิการ โดยองค์กรของคนพิการ สมาคมคนพิการ ทุกประเภทแห่งประเทศไทย องค์กรเพื่อคนพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อ จัดกิจกรรมต่างๆ และการแสดงศักยภาพของคนพิการทั้งด้านการช่วยเหลือตนเอง การศึกษา การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างเป็นอิสระ เป็นเหตุให้รัฐบาลหันมาสนใจกำหนดนโยบาย ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สังคมให้การสนับสนุนคนพิการ ทั้งด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการด้านการแพทย์ การจัดการศึกษา และการส่งเสริมการมีงานทำ

วิวัฒนาการของการดำเนินงานด้านคนพิการโดยองค์กรเพื่อคนพิการ

การดำเนินงานช่วยเหลือคนพิการทุกด้าน ส่วนใหญ่ริเริ่มโดยองค์กรเอกชนเพื่อคนพิการ ต่อมา รัฐบาลจึงเริ่มดำเนินงาน

ในปี พ.ศ.2492 นางสาวเจนิวีฟ คอลฟิลด์ อาสาสมัครชาวอเมริกัน ได้ริเริ่มก่อตั้ง โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ และในเวลาต่อมาได้มีการจัดตั้งมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด และมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอด ซึ่งดำเนินงานช่วยเหลือคนตาบอดอย่างต่อเนื่อง

มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกในพระบรมราชินูปถัมภ์ ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2495 เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับคนหูหนวก

สภาสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ นับเป็นองค์กรหนึ่งทีริเริ่มให้บริการช่วยเหลือคนพิการในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ และการจัดประกาศคนพิการ ตัวอย่างแต่ละประเภทที่ประสบผลสำเร็จ

สำหรับคนพิการด้านร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หม่อมงามจิตร บุรฉัตร เป็นผู้ริเริ่มตั้งกลุ่มอาสาสมัครช่วยเหลือเด็กพิการด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหวจากการระบาดของโรคโปลิโอ โดยการรับเด็กจากบ้านไปรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพที่โรงพยาบาล รวมทั้งจัดการสอนหนังสือให้เด็กที่อยู่ในโรงพยาบาล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 แต่ได้ก่อตั้ง มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในปี พ.ศ. 2497 ต่อมาในปี พ.ศ. 2504 มูลนิธิฯ ได้ก่อตั้ง โรงเรียนศรีสังวาลย์ เพื่อจัดการศึกษาสำหรับคนพิการด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 พร้อมทั้ง จัดให้ศูนย์บริการเด็กพิการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ในระหว่างศึกษาแก่

LIRT

เด็กนักเรียนด้วย ซึ่งได้ ดำเนินงานมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนั้นได้ให้การสนับสนุน กระทรวงศึกษาธิการก่อตั้งโรงเรียนศรีสังวาลย์ 2 ที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเริ่มดำเนินงานในปีการศึกษา 2545

การจัดการศึกษาสำหรับคนปัญญาอ่อนโดยเฉพาะ เริ่มเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2507 ที่ โรงเรียนราชนุกูล ในความดูแลของโรงพยาบาลราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวง สาธารณสุข โดยได้รับการสนับสนุนจาก มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย ซึ่งก่อตั้งโดย หม่อมงามจิตร์ บุรฉัตร และ แพทย์หญิงวารุณี คมกฤษ

มูลนิธิเพื่อคนพิการ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2528 โดยการนำของนายแพทย์ประพจน์ เกตุรากาศ ได้ให้บริการช่วยเหลือ และฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว ทั้งที่สำนักงานใน กรุงเทพมหานคร และจัดทำโครงการสนับสนุนการดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการโดยชุมชนใน จังหวัดต่างๆ

มูลนิธิคริสเตียนเพื่อเด็กพิการ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2540 โดยการนำของ นายประสิทธิ์ มังคะลา ซึ่งได้มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเริ่มดำเนินงานของสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย นอกจากนั้นได้ให้บริการช่วยเหลือ และฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว ทั้งที่ สำนักงาน ประสานงานให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ ในสถานสงเคราะห์ของกรม ประชาสงเคราะห์ และจัดทำโครงการสนับสนุนการดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชนใน จังหวัดต่างๆ

พ.ศ. 2541 ภายใต้อาณัติการสนับสนุนของแพทย์ พยาบาล และนักสังคมสงเคราะห์ จึงได้มีการร่วมกัน ก่อตั้งชมรมกัลยาณมิตรผู้ป่วยจิตเภท ในโรงพยาบาลรักษาโรคจิตที่มีอยู่ในทุกภาค รวมทั้งโรงพยาบาล ศรีธัญญาที่จังหวัดนนทบุรี รับสมัครสมาชิกทั้งที่เป็นคนพิการทางจิต ญาติ และผู้สนใจทั่วไป โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อร่วมกันดำเนินการป้องกันการเกิดอาการผิดปกติซ้ำขึ้นอีก หลังจากรักษาแล้ว กิจกรรม สำคัญของชมรมฯ คือ จัดอบรมและพัฒนาทักษะในการฟื้นฟูสมรรถภาพและการดูแลผู้ป่วยที่บ้าน สัมมนาเสริมสร้างความรู้ เป็นศูนย์รวมให้ญาติและสมาชิกได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สอบถามทุกข์สุขความก้าวหน้าในการดูแลผู้ป่วย ให้กำลังใจกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมกันคิด และทำกิจกรรมตามความเหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของสมาชิกเอง สร้างเครือข่ายกับ ชมรมคนพิการทางจิต และคนพิการประเภทอื่นๆ รวมทั้งร่วมกันทำประโยชน์ต่อสังคม ต่อมาในปี 2546 จึงได้จัดตั้งเป็นสมาคมคนพิการทางจิต

นอกจากนั้น ได้มีการจัดตั้งมูลนิธิเพื่อดำเนินงานเรื่องคนพิการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เช่น มูลนิธิ ส่งเสริม และพัฒนาอาชีพคนพิการ มูลนิธิคนพิการไทย มูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ มูลนิธิพัฒนาคนพิการ ไทย และมูลนิธิเพื่อบุคคลออทิสซึมไทย เป็นต้น

รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของการดำเนินงานขององค์กรเพื่อคนพิการเหล่านี้ จึงได้เริ่มให้เงิน สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรสวัสดิการสังคมภาคเอกชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537

วิวัฒนาการของการดำเนินงานด้านคนพิการโดยองค์กรของคนพิการ

จากการที่คนพิการมีโอกาสดำเนินชีวิตได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ศึกษาในโรงเรียน รวมทั้งการฝึก และพัฒนาอาชีพโดยสถานฝึกอาชีพต่างๆ ส่งผลให้คนพิการส่วนหนึ่งเริ่มดำเนินชีวิตโดยการพึ่งพาตนเอง และสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเอง คนพิการเหล่านี้ได้รวมกลุ่มจัดตั้งองค์กรของคนพิการในรูปแบบต่างๆ เช่น ชมรม สมาคม และสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินงานสนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และช่วยเหลือครอบครัวของคนพิการ

สมาคมของคนพิการที่ก่อตั้งเป็นอันดับแรกคือ สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย เริ่มคิดก่อตั้งในปี พ.ศ. 2507 และสามารถจดทะเบียนเป็นสมาคมได้ในปี พ.ศ. 2510 มีนายสำราญ เสมาทอง เป็นนายกสมาคมฯ คนแรก

กลุ่มครู และผู้ปกครองบุคคลปัญญาอ่อนซึ่งรวมตัวกันเป็นชมรมได้ก่อตั้งสมาคมเพื่อบุคคลปัญญาอ่อน เมื่อ พ.ศ. 2519 มีนายประเสริฐ สกลธนารักษ์ เป็นนายกสมาคม

ปี พ.ศ. 2525 นายณรงค์ ปฏิบัติสรกิจ ได้เป็นแกนนำรวมกลุ่มคนพิการด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว ก่อตั้งสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2525 และได้รับเลือกตั้งเป็นนายกสมาคมฯ คนแรก

สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ก่อตั้งเมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2527 โดยผู้เป็นนายกสมาคมคนแรกได้แก่ นายสุพล เทวเกษร

การประชุมคนพิการทุกประเภทระดับชาติ ครั้งที่ 1 ได้จัดขึ้นเป็นครั้งแรก โดยการนำของนายณรงค์ ปฏิบัติสรกิจ ในระหว่างวันที่ 20 - 22 ตุลาคม พ.ศ. 2526 มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่หลักเป็นองค์กรติดต่อประสานงาน สนับสนุนการรวมกลุ่มคนพิการ สร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรของคนพิการ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และหาแหล่งเงินทุนดำเนินกิจกรรม ที่ประชุมมีมติเลือก นายณรงค์ ปฏิบัติสรกิจ เป็นประธานฯ

วิวัฒนาการของกฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

การเคลื่อนไหวที่สำคัญขององค์กรของคนพิการ คือ การผลักดันให้มีการปรับปรุง หรือแก้ไขกฎหมายที่จำกัดสิทธิของคนพิการ บรรจุเรื่องคนพิการในกฎหมายต่างๆ และออกกฎหมายเกี่ยวกับคนพิการ เช่น ให้คนพิการรับราชการได้ ให้คนพิการมีใบอนุญาตขับขี่ รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ได้ ให้คนหูหนวกใช้สิทธิเลือกตั้งได้ ส่งเสริมการทำบัตรประชาชนของคนพิการ ยกเลิกการเก็บภาษีอุปกรณ์ช่วยเหลือคนพิการ ยกเลิกการจำกัดสิทธิคนพิการในการศึกษา ยกเลิกการเก็บค่าระวางเก้าอี้เข็นของคน

พิการที่ขึ้นรถไฟ ประกาศใช้ พรบ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 และออกกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้มีบทบัญญัติเรื่องคนพิการในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 และ พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นต้น

วิวัฒนาการของแผนงานเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

เพื่อให้การดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ องค์กรด้านคนพิการจึงได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เช่น ให้แผนการสงเคราะห์ และฟื้นฟูสมรรถภาพสาขาการแพทย์ พ.ศ. 2535 – 2539 สร้างเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ และพัฒนางานบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ รมรณรงค์ให้มีการบรรจุเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 และ 9 ให้แผนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2540 – 2544 ครอบคลุมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทั้ง 4 ด้าน ให้แผนพัฒนาการศึกษาพิเศษ (ด้านคนพิการ) ระยะเร่งด่วน พ.ศ. 2538 – 2539 และแผนพัฒนาการศึกษาพิเศษ (ด้านคนพิการ) ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ให้แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2545 – 2549 เน้นให้การฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแบบบูรณาการ และให้แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) จัดการศึกษาสำหรับคนพิการในทุกรูปแบบอย่างทั่วถึง โดยมีศูนย์กลางการศึกษาพิเศษประจำจังหวัด และเขตการศึกษา เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน

วิวัฒนาการของการดำเนินงานด้านคนพิการในระดับนานาชาติ

เมื่อ องค์การสหประชาชาติได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2524 เป็นปีคนพิการสากล และมีคำขวัญว่า โอกาสของความเสมอภาค ประเทศไทยจึงประกาศเข้าร่วมดำเนินการ และได้จัดทำแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับคนพิการด้านป้องกันความพิการ ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ดำเนินการให้คนพิการมีสิทธิ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมอย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป พร้อมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมระดับนานาชาติเกี่ยวกับคนพิการ

นอกจากนั้น การดำเนินงานขององค์กรด้านคนพิการยังได้รับการสนับสนุนจากต่างประเทศ องค์กรระดับนานาชาติ เช่น USAID ESACP CBM JICA องค์การ สหประชาชาติ องค์กรคนพิการสากล กองทุนเอเชีย - แคนาดาของรัฐบาลแคนาดา และรัฐบาลไทย โครงการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์นานาชาติ (IHAP) เป็นต้น

ที่สำคัญ คือ ได้มีการเตรียมจัดตั้ง Asia – Pacific Development Center on Disability (APCD) ที่กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นมรดกของทศวรรษคนพิการเอเชีย – แปซิฟิก พ.ศ. 2536 – 2545 และทำ

หน้าที่สนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของคนพิการ และการขจัดอุปสรรคของคนพิการในประเทศที่กำลังพัฒนาของภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก

วิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ด้านการแพทย์

แต่เดิมคนมักเข้าใจเรื่องเจ็บป่วย กับความพิการเป็นเรื่องเดียวกัน หรือปนเปกันอย่างแยกได้ยาก เมื่อเกิดความพิการ จึงมุ่งไปขอความช่วยเหลือจากแพทย์ หรือ สถานพยาบาล ดังนั้น กลุ่มวิชาชีพที่ดำเนินงานเรื่องคนพิการเป็นอันดับแรกๆ คือ แพทย์ทั่วไป แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (ตา หู คอ จมูก กระดูก เวชศาสตร์ฟื้นฟู สมอ่ง สุขภาพจิต ฯลฯ) พยาบาล และนักวิชาชีพด้านการแพทย์ เช่น นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักโสตสัมผัสวิทยา นักแก้ไขการพูด นักจิตวิทยา เป็นต้น

สำหรับการให้บริการใช้รูปแบบการให้บริการที่สถาบัน หรือสถานพยาบาล กล่าวคือ คนพิการต้องไปรับบริการที่สถานอนามัย หรือโรงพยาบาล ต่อมาจึงมีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ไปให้บริการในบางชุมชนที่เดินทางไปสถานพยาบาลได้ยาก คนพิการก็ได้รับบริการด้วย เมื่อมีแนวคิดเรื่องให้บริการทางการแพทย์แบบสาธารณสุขมูลฐาน คนพิการจึงมีส่วนได้รับบริการ โดยคนในชุมชนที่ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับคนพิการ เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน และอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน เป็นต้น ซึ่งแนวคิดนี้ต่อมาได้พัฒนาเป็นการให้บริการ “ ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน ” นั่นคือ ให้ครอบครัวของคนพิการ และคนในชุมชนมีส่วนร่วม ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยใช้ทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่น

กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ เดิมทีการดำเนินงานด้านการแพทย์เกี่ยวกับคนพิการแทรกอยู่ในการให้บริการด้านสุขภาพของคนทั่วไป ไม่มีหน่วยงานด้านการแพทย์ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานด้านคนพิการโดยเฉพาะ ต่อมาจึงเริ่มมีโรงพยาบาลเฉพาะโรคจิต และ โรงพยาบาลปัญญาอ่อน จนกระทั่งได้มีการก่อตั้ง “ ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ ” มีฐานะเทียบเท่ากองสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เพื่อรองรับการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ซึ่งภารกิจส่วนใหญ่คือ การให้บริการกายอุปกรณ์ และเครื่องช่วยคนพิการทุกประเภท โดยกระจายไปตามสถานพยาบาลทั่วประเทศ รวมทั้งให้บริการรักษา ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ซึ่งมีการรับผู้ป่วยให้พักอยู่ในศูนย์ฯ ด้วย

โดยที่ งานด้านฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ดำเนินการโดยนักวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ดังนั้น องค์การเอกชนทั้งของคนพิการ และเพื่อคนพิการจึงมีบทบาทน้อย คงมีเพียงมูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่นักเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ ซึ่งพิการด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว มูลนิธิคริสเตียนเพื่อเด็กพิการ ที่ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการในสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์

มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ และมูลนิธิสถาบันแสงสว่าง ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพที่มูลนิธิ ส่วนมูลนิธิแมคเคน ให้บริการโดยก่อตั้งเป็นโรงพยาบาล และเน้นการให้บริการคนที่พิการจากโรคเรื้อน

สำหรับงาน “ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน” ซึ่งน่าจะเป็นกลยุทธ์สำคัญในอนาคต ซึ่งสามารถขยายงานช่วยเหลือคนพิการให้กว้างขวาง ทัวถึง และมีประสิทธิภาพนั้น นอกจากจะริเริ่มดำเนินงานโดย องค์กรเอกชนเพื่อคนพิการแล้ว ยังมีการดำเนินงานด้านภาคราชการ โดย **ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ** กระทรวง สาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์ หรือสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพ และพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ในปัจจุบัน

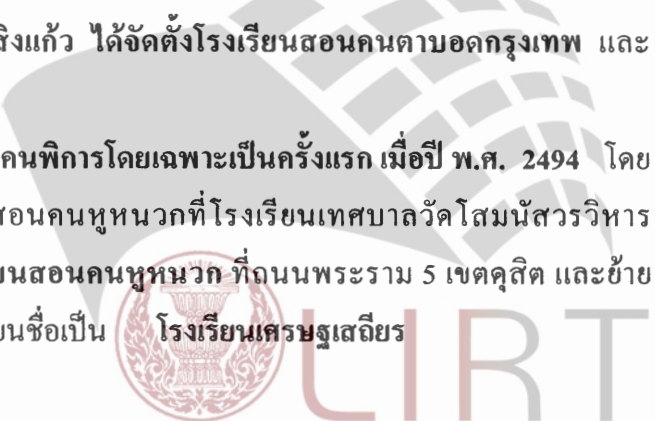
การดำเนินงานป้องกันความพิการ รวมอยู่ในการดำเนินงานป้องกันโรคต่างๆ ของฝ่ายการแพทย์ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ และมลพิษ เป็นต้น ไม่มีหน่วยงานดำเนินการโดยตรง ส่วนองค์กรเอกชนที่ดำเนินงานด้านป้องกันความพิการโดยเฉพาะ คือ **IMPACT** แต่การดำเนินงานยังขาดความต่อเนื่อง

อันที่จริง ในกฎกระทรวงฉบับที่ 3 ออกตามความใน พรบ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2543 กำหนดให้คนพิการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ในทางปฏิบัติคนพิการยังไม่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างทั่วถึง เมื่อมีการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ คนพิการได้รับสิทธิให้ใช้บัตรทอง 30 บาท (ท) รับบริการทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตามโครงการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า แต่ก็ยังไม่มีความชัดเจนในการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวของประชากรไม่ได้ร่วมค่าจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

วิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านการศึกษา

การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการริเริ่มโดยองค์กรเอกชน กล่าวคือบุคคลแรกที่เริ่มดำเนินงานด้านคนพิการในประเทศไทยอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม คือ **Miss Genevieve Caulfield** สตรีตาบอดชาวอเมริกัน โดยการประสานงานของนายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว ได้จัดตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ และเปิดสอนในปี พ.ศ. 2482

รัฐบาลเริ่มดำเนินงานจัดการศึกษาเพื่อคนพิการโดยเฉพาะเป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2494 โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำหน่วยทดลองสอนคนหูหนวกที่โรงเรียนเทศบาลวัดโสมนัสวิหาร กรุงเทพมหานคร ในปีต่อมาจึงก่อตั้ง โรงเรียนสอนคนหูหนวก ที่ถนนพระราม 5 เขตดุสิต และย้ายโครงการทดลองฯ ไปอยู่ที่นั่น ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น **โรงเรียนเศรษฐเสถียร**

ปี พ.ศ. 2495 – 2496 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งกองการศึกษาพิเศษ พร้อมกับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อจัดการศึกษาให้แก่ผู้ด้อยโอกาส

ประเทศไทยได้จัดการเรียนร่วมสำหรับคนพิการเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2499 โดยองค์กรเอกชนคือ โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ ส่งนักเรียนที่เรียนจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปเรียนร่วมในโรงเรียนเซนต์คาเบรียลในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี จึงได้ขยายการเรียนร่วมไปในโรงเรียนเอกชนอื่นๆ และโรงเรียนรัฐบาล

ปี พ.ศ. 2500 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทดลองจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญา เรียนร่วมในโรงเรียนเด็กปกติรวม 7 โรงเรียน

ปี พ.ศ. 2504 มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ได้ก่อตั้งโรงเรียนศรีสังวาลย์ เพื่อจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปี พ.ศ. 2507 กระทรวงศึกษาธิการเริ่มจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กบกพร่องทางการได้ยิน และเด็กบกพร่องทางสติปัญญาที่โรงเรียนพญาไท

ในปี พ.ศ. 2507 มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย ซึ่งก่อตั้งโดยหม่อมงามจิตร์ บุรฉัตร และแพทย์หญิงวารุณี คมกฤษ ได้สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนปัญญาอ่อน โดยเฉพาะเริ่มเป็นครั้งแรกที่ โรงเรียนราชานุกูล ในความดูแลของ โรงพยาบาลราชานุกูล หรือสถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

ปี พ.ศ. 2521 ได้มีการก่อตั้งมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ดำเนินงานสนับสนุนการศึกษาของคนตาบอดโดยเฉพาะการส่งเสริมให้ คนตาบอดเข้าเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ

วิทยาลัยครูสวนดุสิต นับเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษาแห่งแรกที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาพิเศษ สำหรับคนปกติเพื่อไปทำหน้าที่สอนเด็กพิการ พร้อมกันนั้นได้ตั้งหน่วยการศึกษาพิเศษ ในภาควิชาการอนุบาลศึกษา และทดลองสอนเด็กที่มีความ บกพร่องทางการได้ยินในปี พ.ศ. 2512 ต่อมาในปี พ.ศ. 2519 ได้จัดตั้งโรงเรียนสาธิตการศึกษาพิเศษ สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับอนุบาล ต่อมาได้รับเด็กที่มีความบกพร่องด้านอื่นๆ ด้วย และประสานงานส่งต่อไปเรียนร่วมในโรงเรียนปกติต่างๆ นอกจากนั้นได้จัดตั้งศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม สำหรับเด็กพิการทุกประเภท

ต่อมา วิทยาลัยครูสวนดุสิต ซึ่งได้เปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ได้จัดทำโครงการหลักสูตร 2 ปี สอนวิชาชีพด้านคหกรรม และศิลปะ ให้แก่ผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน นอกจากนั้นได้เปิดโอกาสให้ผู้มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าเรียนร่วมระดับปริญญาตรีสาขาการศึกษาพิเศษ โดยจัดล่ามภาษามือให้

ส่วน วิทยาลัยราชสุตมา มหาวิทยาลัยมหิดล ได้เริ่มจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีสำหรับ
คนหูหนวก สาขาการศึกษาคนหูหนวก ในปี 2545

กล่าวได้ว่า รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการได้ก่อตั้งโรงเรียนเฉพาะคนหูหนวกมากที่สุด รวมทั้ง
ประเทสมี 11 โรงเรียน สำหรับโรงเรียนสอนคนตาบอดรัฐบาลได้ก่อตั้งเป็นครั้งแรกที่จังหวัดเชียงใหม่
และได้ก่อตั้งอีกโรงเรียนหนึ่งที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นอกจากนั้น ได้ก่อตั้งเป็น โรงเรียนสำหรับเด็ก
บกพร่องทางสติปัญญา รวม 4 โรงเรียน

เดิมที กองการศึกษาพิเศษ ในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบดำเนินงาน
จัดการศึกษาทั้งของคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ต่อมาในปี พ.ศ. 2541 ด้วยพลังการเรียกร้องของคนพิการ
จึงได้แยกออกจากกันเป็นกองการศึกษาเพื่อคนพิการ และกองการศึกษาสงเคราะห์

โดยที่ปี พ.ศ. 2542 ได้มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งได้
กำหนดสิทธิทางการศึกษาของคนพิการไว้หลายมาตรา โดยเน้นให้มีการจัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
จัดสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่คนพิการ พร้อมทั้งเปิด
โอกาสให้คนพิการได้ศึกษาในทุกระบบ ทุกรูปแบบ และทุกสถานศึกษา ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึง
ได้แต่งตั้ง คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ โดยมี
นางสาวกัญญา ศิลปอาชา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้นเป็นประธาน รับผิดชอบ
ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาเพื่อ คนพิการให้ประสบความสำเร็จอย่างกว้างขวาง และได้ผลักดันให้
คณะรัฐมนตรีได้ประกาศให้ปี 2542 เป็นปีการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยมีคำขวัญว่า “ คนพิการทุกคน
ที่อยากเรียน ต้องได้เรียน ” ที่สำคัญในปี พ.ศ. 2543 คณะปฏิรูปฯ ได้สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์
การศึกษาพิเศษระดับเขตการศึกษา และระดับจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อเป็นศูนย์กลางในการเตรียมความ
พร้อม ส่งเสริมการเรียนร่วม และประสานงานการศึกษาเพื่อคนพิการในทุกระดับการศึกษา รวมทั้งได้
ประกาศให้ภาษามือเป็นภาษาแม่ของคนหูหนวก

ในปี 2543 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ และดำเนินการให้เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายเป็นรายหัว
ให้แก่นักเรียนพิการใน โรงเรียนเอกชน เท่ากับที่ให้โรงเรียนของรัฐด้วย

วิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านสังคม

เช่นเดียวกับการดำเนินงานเรื่องคนพิการด้านอื่นๆ งานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านสังคมริเริ่ม
โดยองค์กรเอกชนเพื่อคนพิการ ซึ่งมักก่อตั้งเป็นมูลนิธิ และดำเนินงานพัฒนาทักษะด้านสังคม ส่งเสริม
การร่วมกิจกรรมทางสังคม รวมทั้งให้บริการสงเคราะห์คนพิการควบคู่กับการให้บริการเฉพาะด้าน เช่น

LIRT

บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ จัดการศึกษา จัดทำ โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยชุมชน และฝึกอบรมการประกอบอาชีพ เป็นต้น

ส่วนในภาคของรัฐ ในปี พ.ศ. 2484 กรมประชาสงเคราะห์ ได้รับมอบให้ดูแลคนพิการ จึงมีการจัดตั้งสถานสงเคราะห์คนพิการและทุพพลภาพพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในระยะแรก การดำเนินงานของสถานสงเคราะห์เป็นการเลี้ยงดูเพียงอย่างเดียว ต่อมาจึงได้ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในด้านต่างๆ พร้อมทั้งได้จัดตั้งสถานสงเคราะห์คนพิการแต่ละประเภทเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ในปี 2519 ได้มีการจัดตั้ง โรงเรียนประชาบดี เพื่อจัดการศึกษาให้เด็กพิการในสถานสงเคราะห์ ในขณะเดียวกันก็ส่งเด็กพิการไปเรียนร่วมในโรงเรียนของเด็กทั่วไปด้วย

เมื่อมีการประกาศใช้ พรบ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพ กรมประชาสงเคราะห์ และสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดจึงเริ่มให้บริการจดทะเบียนคนพิการในวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2537 พร้อมทั้งให้บริการ ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านต่างๆ ตามที่กำหนดในพรบ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 และกฎกระทรวงที่ออกตามความใน พรบ. ดังกล่าว เช่น จัดเบี้ยยังชีพให้คนพิการ จัดให้คนพิการกู้เงินประกอบอาชีพ จัดหางานให้คนพิการ บริการให้เครื่องช่วยคนพิการ และสนับสนุนการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ จัดให้คนพิการร่วมกิจกรรมของสังคม จัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพของคนพิการ ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว เป็นต้น

เมื่อมีการปฏิรูประบบราชการในปี 2545 งานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางสังคมจึงอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพ และพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์

วิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านการประกอบอาชีพ

การดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการประกอบอาชีพของคนพิการ ริเริ่มโดยองค์กรเอกชน เพื่อคนพิการ คือ มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย จัดตั้ง ศูนย์ฝึกอาชีพสำหรับคนตาบอด ในปี พ.ศ. 2507 ซึ่งดำเนินงานประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีจนถึงปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2509 สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งสนับสนุนคนพิการในด้านต่างๆ ได้ริเริ่มโครงการศรัทธาอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมให้ คนพิการมีงานทำ พร้อมทั้งได้สมัครเป็นองค์การสมาชิกของศรัทธาอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ และองค์การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการระหว่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2536 ได้ก่อสร้าง ศูนย์ ส่งเสริมอาชีพ และพัฒนาคนพิการ โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีพระราชทานเงินทุนใน

LIRT

การก่อสร้าง 2 ล้าน และเงินทุนดำเนินการ 2 ล้าน พร้อมทั้งพระราชทานพระนามาภิไธยย่อ “สว.” เป็นชื่ออาคาร

ส่วนภาครัฐบาล ในปี พ.ศ. 2511 กรมประชาสงเคราะห์ จึงได้จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ สำหรับฝึกอาชีพให้คนพิการทุกประเภท แต่ ส่วนใหญ่เป็นคนพิการด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว ต่อมากรมประชาสงเคราะห์โดยสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาอาชีพคนพิการอีกรวม 8 แห่ง โดยกระจายอยู่ในภูมิภาคต่างๆ ได้แก่ ภาคเหนือ มีศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหายดฝน จังหวัดเชียงใหม่ ภาคกลางนอกจากที่จังหวัดสมุทรปราการแล้ว มีการจัดตั้งที่จังหวัดลพบุรี ใช้ชื่อว่า ศูนย์บริการทางสังคมเฉลิมพระเกียรติ 5 รอบ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เมื่อพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการ 4 แห่งใน 3 จังหวัดคือ ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการบ้านทองพูนเผ่าพณีส และสถานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหนองคาย จังหวัดหนองคาย ส่วนภาคใต้ คือ ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนฯ ได้จัดตั้งโรงงานในอารักขา ขึ้นที่โรงเรียนปัญญาวุฒิกิจ เพื่อฝึกอาชีพสำหรับคนปัญญาอ่อน เมื่อปี พ.ศ. 2520 นอกจากนี้สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ยังได้จัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพสำหรับคนหูหนวก ในปี พ.ศ. 2524

จากการรณรงค์หาทุนในปีคนพิการสากล โดยกรมประชาสงเคราะห์ร่วมกับองค์กรด้านคนพิการ ส่วนราชการต่างๆ และประชาชน ได้ทุนสำหรับก่อสร้างอาคารโรงงานปีคนพิการสากล ที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าสำหรับคนพิการ โดยมีชื่อเป็นทางการว่า ศูนย์พัฒนาอาชีพคนพิการ

นับแต่มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 คนพิการได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพ โดยการขอกู้เงินจากกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการไปใช้ลงทุนประกอบอาชีพอิสระคนละ 20,000 บาท โดยไม่เสียดอกเบี้ย และผ่อนส่งภายในระยะเวลา 5 ปี ซึ่งต่อมาได้ปรับวงเงินเพิ่มเป็น 40,000 บาท

สำหรับการรับคนพิการเข้าทำงานตามสัดส่วนของอัตราการจัดงาน ตามที่ระบุในกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 ออกตามความใน พรบ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ที่ให้สถานประกอบการ ซึ่งมีลูกจ้างมากกว่า 200 คน รับคนพิการเข้าทำงานอย่างน้อย 1 คน มีสถานประกอบการดำเนินการตาม พร.บ. ดังกล่าวจำนวนน้อยมาก และบางสถานประกอบการประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการมากกว่าการรับคนพิการเข้าทำงาน

ส่วนการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น เช่น งานประดิษฐ์ดอกไม้ การใช้คอมพิวเตอร์ การซ่อมเครื่องไฟฟ้า คนพิการรับบริการจากกรมการศึกษานอก โรงเรียน และกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอาชีพให้คนพิการด้านร่างกาย และการเคลื่อนไหว คือ โรงเรียน อาชีวพระมหาไถ่ พัทยา ซึ่งจัดสอนด้านคอมพิวเตอร์ และอิเล็กทรอนิกส์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2530

ในปี พ.ศ. 2 545 กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริม อาชีพคนพิการ โดยมี นางสาวกัญญา ศิลปอาษา ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและ สวัสดิการสังคม เป็นประธาน ซึ่งได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีประกาศให้ปี พ.ศ. 2545 เป็นปีส่งเสริมอาชีพ คนพิการ และได้ดำเนินงานปฏิรูปส่งเสริมการประกอบอาชีพของคนพิการอย่างกว้างขวาง

บทส่งท้าย

จากการที่องค์การสหประชาชาติได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2524 เป็นปีคนพิการสากล พร้อมๆ กับ สนับสนุนให้ประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศที่ด้อยพัฒนารวมทั้งประเทศไทยได้ศึกษา และพัฒนางาน เกี่ยวกับคนพิการ การดำเนินงานของประเทศไทยเรื่องคนพิการจึงก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และประสบ ความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้คนพิการมีส่วนร่วมดำเนินงานด้านต่างๆ เกี่ยวกับคนพิการ ทั้งด้านการ ประกาศใช้พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 แก้ไขกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับ คนพิการ จัดตั้งคณะกรรมการ และหน่วยงานรับ ผิดชอบงานด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแทน การสงเคราะห์ จัดทำแผนฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการ จัดกิจกรรมเกี่ยวกับคนพิการ เพื่อเสริมสร้าง เจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ และส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรทั้งของคนพิการ และเพื่อคนพิการ เป็นต้น ส่งผลให้ประเทศไทยได้รับรางวัล Franklin Delano Roosevelt International Disability Award ในปี พ.ศ. 2544

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีวิวัฒนาการของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไทยอย่างรวดเร็ว และ ต่อเนื่อง แต่คนพิการไทยส่วนมาก โดยเฉพาะคนพิการในชนบทยังถูกทอดทิ้ง ละเลย และไม่ได้รับ บริการฟื้นฟูสมรรถภาพตามสิทธิที่พึงได้ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ คนพิการ ผู้นำคนพิการ ครอบครัว ของคนพิการ บุคลากรด้านคนพิการ ผู้เกี่ยวข้อง และคนทั่วไปในทุกชุมชน ต้องร่วมกันพัฒนางานฟื้นฟู สมรรถภาพคนพิการอย่างมีประสิทธิภาพ และทั่วถึงเพื่อให้คนพิการทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งหมายถึง การเปลี่ยนสถานภาพของคนพิการจากการเป็นภาระของครอบครัว และสังคม ไปสู่การเป็นพลังของ สังคมที่สามารถสร้างสรรค์คุณประโยชน์ให้แก่สังคม และประเทศชาติได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป

LIART

สถานการณ์ปัจจุบันของคนพิการ

1. คำจำกัดความและการจำแนกประเภท

ในนิยามของไทยนั้น "คนพิการ หมายถึง บุคคลซึ่งถูกจำกัดความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันและไม่สามารถมีส่วนร่วมทางสังคมได้โดยวิธีการทั่วไป เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาหรือการเรียนรู้ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษด้านต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตและมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป"

กฎกระทรวง ฉบับที่ 2 ปี 2537 ได้กำหนดประเภทของคนพิการไว้ดังนี้

1. คนพิการทางการมองเห็น

(ก) คนที่เมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดากับสายตาสายข้างที่ดีกว่าแล้วมองเห็นน้อยกว่า 6/18 หรือ 20/70 ลงไปจนมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่างเลย

(ข) คนที่มีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

2. คนพิการทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย

(ก) คนที่ได้ยินเสียงที่ความถี่ 500 เฮิร์ตซ์ 1000 เฮิร์ตซ์ หรือ 2000 เฮิร์ตซ์ ในหูข้างที่ดีกว่า คือ มีความดังเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

- สำหรับเด็กอายุไม่เกิน 7 ปี เกิน 40 เดซิเบลขึ้นไปจนไม่ได้ยินเสียง
- สำหรับคนทั่วไปเกิน 55 เดซิเบลขึ้นไปจนไม่ได้ยินเสียง

(ข) คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องในการเข้าใจ หรือการใช้ภาษาพูด จนไม่สามารถสื่อความหมายกับคนอื่นได้

3. คนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว

(ก) คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน และไม่สามารถประกอบกิจวัตรหลักในชีวิตประจำวันได้

(ข) คนที่สูญเสียความสามารถในการเคลื่อนไหวมือ แขน ขา หรือลำตัว อันเนื่องมาจาก แขนหรือขาขาด อัมพาตหรืออ่อนแรง โรคข้อหรืออาการปวดเรื้อรัง รวมทั้งโรคเรื้อรังของระบบการทำงานของร่างกายอื่นๆ ที่ทำให้ไม่สามารถประกอบกิจวัตรหลักในชีวิตประจำวันหรือดำรงชีวิตในสังคมเยี่ยงคนปกติได้

* ที่มา : ศูนย์พัฒนาและฝึกอบรมคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก (ศพอ.) ณ วันที่ 23 เมษายน 2550

4. คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม

(ก) คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์ ความคิดจน ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่จำเป็นในการดูแลตนเองหรืออยู่ร่วมกับผู้อื่น

5. คนพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้

(ก) คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องทางสติปัญญาหรือสมองจนไม่สามารถเรียนรู้ ด้วยวิธีการศึกษาปกติได้

2. นโยบายรัฐบาลและนโยบายแห่งชาติว่าด้วยคนพิการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี 2540 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ความโปร่งใส การเพิ่มศักยภาพให้ชุมชนท้องถิ่นและการพัฒนาในภาครัฐ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544) ได้มีแผนที่จะส่งเสริมการให้บริการและความสนับสนุนแก่คนพิการ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเพิ่มศักยภาพในการพึ่งตนเองของคนพิการ แผนพัฒนานี้เน้นที่การส่งเสริมให้คนพิการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม นอกจากนี้ยังส่งเสริมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เช่น การให้บริการทางการแพทย์ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย การให้การศึกษาระดับ การให้ทุนการศึกษาและ โอกาสทางอาชีพ

ในปี 2542 รัฐบาลได้ประกาศกฎกระทรวงซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะได้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ได้บ่งบอกถึงแผนการพัฒนาของประเทศไทยในปี 2545-2549 โดยมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ในช่วงปี 2540-2544 มากำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฉบับใหม่นี้ จุดประสงค์ข้อหนึ่งของแผนพัฒนาฉบับนี้ คือ การให้สวัสดิการทางสังคมแก่คนพิการ นอกจากนี้ยังเน้นการพัฒนาการบริการสังคมและการทำให้เกิดการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆอย่างเท่าเทียมกัน แผนพัฒนาฉบับนี้ยังมุ่งเน้นการพัฒนาคนและการสร้างความเสมอภาค

3. ระบบรัฐบาล

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข ได้รับมอบหมายให้ส่งเสริมและสนับสนุนผลประโยชน์ของคนพิการ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการภายใต้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อประเด็นด้านคนพิการ

LIART

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเดิม)

กิจกรรมและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคนพิการถูกโอนไปยังสำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการซึ่งเป็นหน่วยงาน ในสังกัดของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงศึกษาธิการ

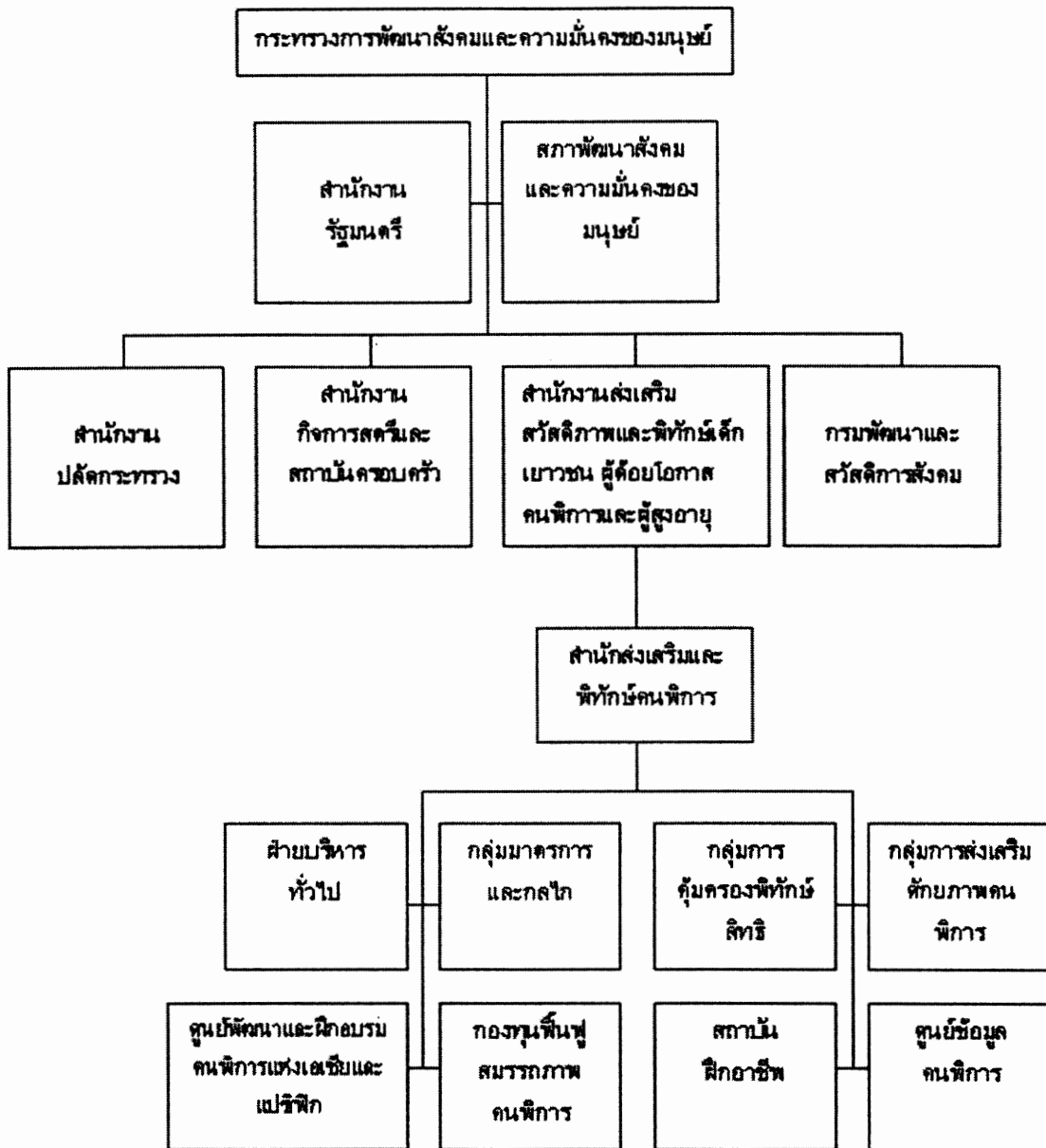
รับผิดชอบการศึกษาและการฝึกอาชีพสำหรับคนพิการ

กระทรวงสาธารณสุข

รับผิดชอบการให้บริการทางการแพทย์และการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่คนพิการ

ผังโครงสร้างของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย (ระดับชาติ)

4. ความร่วมมือระดับภูมิภาค

ประเทศไทยได้พยายามดำเนินการให้การสนับสนุนแก่คนพิการทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ ในเดือนมิถุนายน 2536 ไทยลงนามในคำประกาศว่าด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และความเสมอภาคของคนพิการแห่งภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกโดย ESCAP ไทยมีบทบาทในโครงการระดับภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการประสานงานกับ ESCAP

LIRT

ในปีเดียวกันนั้น ไทยเป็นหนึ่งในสามชาติที่ได้รับเลือกจาก ESCAP ให้ดำเนินโครงการนำร่องเพื่อการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ (Promotion of a Non-Handicapping Environment for Disabled Persons and the Elderly) ต่อมาในปี 2542 ไทยเป็นเจ้าภาพในการประชุมในหัวข้อการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่พิการในศตวรรษที่ 21 โดยสภาคนพิการแห่งประเทศไทย (Council of Disabled People of Thailand) ร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชนของญี่ปุ่นจัดโครงการอบรมเรื่องการผลิตและบำรุงรักษารถเข็น ต่อมาโครงการอบรมนี้พัฒนาขึ้นเป็นศูนย์การอบรมภายใต้ชื่อว่า “คลินิกการบำรุงรักษารถเข็น” รัฐบาลไทยให้ความสนับสนุนแก่ศูนย์แห่งนี้ในรูปแบบที่ดินและการก่อสร้างในขณะที่องค์กรพัฒนาเอกชนของญี่ปุ่นสนับสนุนด้านเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ที่จำเป็น

5. ข้อมูลทางสถิติ

ประเทศไทยยังไม่เคยทำการสำรวจสำมะโนคนพิการแห่งชาติ อย่างไรก็ตามได้มีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการในประเทศไทยแล้ว 3 ครั้ง

ในปี 2534 กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานสถิติแห่งชาติ (NCO) และสำนักนายกรัฐมนตรีทำการสำรวจข้อมูลคนพิการในประเทศโดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การแพทย์และการศึกษา การสำรวจทางการแพทย์แบ่งประเภทคนพิการเพื่อจุดประสงค์ของการรักษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพ ในขณะที่การสำรวจทางการศึกษามองความพิการว่าเป็นความผิดปกติทางกายและทางจิตที่อาจเป็นภาระหรือปัญหาของสังคม

สำนักงานสถิติแห่งชาติทำการสำรวจข้อมูลคนพิการทั่วประเทศเป็นประจำทุก 5 ปี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสำรวจสุขภาพและสวัสดิการ ในการสำรวจครั้งล่าสุดในปี 2544 พบว่าคนพิการส่วนใหญ่คือเกือบ 80% อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล

กระทรวงสาธารณสุขทำการสำรวจเพื่อประเมินสุขภาพแห่งชาติในปี 2534 และ 2539 ซึ่งมีคำถามเกี่ยวกับความพิการด้วย อย่างไรก็ตามผลการสำรวจเหล่านี้นำมาใช้เป็นการภายในเท่านั้น

ในปี 2542 องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาของรัฐบาลญี่ปุ่นร่วมกับสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย (DPI-Thailand) ทำการสำรวจอย่างจำกัดเกี่ยวกับคนพิการในประเทศไทย

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เปิดบริการจดทะเบียนคนพิการ โดยถึงวันที่ 31 มกราคม 2546 มีคนพิการมาจดทะเบียนแล้วรวมทั้งสิ้น 343,526 คน

LIART

6. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายว่าด้วยคนพิการที่สำคัญของไทย ได้แก่
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 และ
กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ขจัดข้อก้ำกั้ดและข้อห้ามทั้งหมดที่
เคยมีอยู่เกี่ยวกับคนพิการด้วยความดังนี้

มาตรา 30 บัญญัติว่า บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตาม
กฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่อง
สภาพทางกายหรือสุขภาพจะกระทำมิได้

มาตรา 55 บัญญัติว่า บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวก อันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 80 บัญญัติว่า รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอ
ภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว และความเข้มแข็งของ
ชุมชน

พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534

ประเทศไทยเริ่มร่างพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ในปี 2522 เพื่อคุ้มครอง
สิทธิของคนพิการและสร้างมาตรฐานสำหรับคนงาน ในปี 2534 หรือ 12 ปี หลังจากนั้น พระราชบัญญัติ
ก็ผ่านเป็นกฎหมาย พระราชบัญญัติฉบับนี้ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและจัดให้พวกเขา
ได้รับการพัฒนาและฟื้นฟูสมรรถภาพ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังเน้นที่การจ้างงานสำหรับ
คนพิการเป็นพิเศษ โดยที่คนพิการมีสิทธิที่จะได้รับบริการทางการแพทย์ การศึกษา การฟื้นฟูอาชีพ
การจ้างงาน และการสนับสนุนจากชุมชน อย่างไรก็ตามการจะได้รับการดังกล่าวมานั้นคนพิการต้อง
จดทะเบียนคนพิการกับรัฐ

กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

มีกฎกระทรวงและระเบียบต่างๆ มากมายออกตามความในพระราชบัญญัติฟื้นฟู
สมรรถภาพคนพิการ

กฎกระทรวงฉบับแรกออกตามความในมาตรา 17 ของพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพ
คนพิการ โดยกำหนดให้บริษัทเอกชนรับคนพิการเข้าทำงาน กฎกระทรวงฉบับที่ 1 กำหนดสัดส่วนของ
ลูกจ้างที่เป็นคนพิการที่บริษัทเอกชนต้องจ้าง นายจ้างที่มีลูกจ้างมากกว่า 200 คน จะต้องจ้างคนพิการ

เพิ่มหนึ่งคนต่อลูกจ้างทุก 100 คนที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ นายจ้างที่ไม่จ้างคนพิการจะต้องสมทบเงินเข้ากองทุนเพื่อคนพิการ

ตาราง แสดงระเบียบและนโยบายที่ออกตามความในพระราชบัญญัติ กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับสิทธิและการจ้างงานและการจัดอบรมแก่คนพิการ

ระเบียบและนโยบายเพื่อการบังคับใช้กฎหมายหลัก		
ระเบียบหรือนโยบาย	ออกตามความในกฎหมาย	สาระสำคัญ
กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2537 ว่าด้วย การจ้างงานคนพิการและการสมทบเงินเข้ากองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ	มาตรา 17 ของพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการ กำหนดให้บริษัทเอกชนจ้างคนพิการเข้าทำงาน	เป้าหมายคือเพื่อกำหนดสัดส่วนของลูกจ้างพิการที่บริษัทเอกชนต้องจ้าง และอัตราค่าทดแทนที่นายจ้างหรือเจ้าของบริษัทต้องจ่ายให้แก่กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ (ดูหมายเหตุ)
กฎกระทรวง ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2537 ว่าด้วย การกำหนดประเภทและเกณฑ์สำหรับคนพิการ	มาตรา 4 ของพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการกำหนด ว่า คนพิการหมายถึงคนที่มีความผิดปกติหรือ บกพร่องทางร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ	กำหนดประเภทและเกณฑ์สำหรับคนพิการ โดยแบ่งคนพิการออกเป็นคนที่มีความพิการทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย ภายหรือการเคลื่อนไหว จิตใจหรือพฤติกรรม สติปัญญาหรือความสามารถในการเรียนรู้
กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2537 ว่าด้วย การให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายสำหรับการดูแลรักษาและอุปกรณ์	มาตรา 15 ของพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการกำหนด ให้คนพิการที่จดทะเบียนตาม มาตรา 14 ได้รับบริการทางการแพทย์	ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์และค่าดูแลรักษาและอุปกรณ์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อแก้ไขสภาพทางกาย สติปัญญาหรืออารมณ์หรือพัฒนาสภาพที่คนพิการเป็นอยู่
กฎกระทรวงว่าด้วยการเข้าถึงบริการของคนพิการ ธันวาคม 2542	มาตรา 17 ของพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ให้ อำนาจรัฐมนตรีมีสิทธิในการออกแบบและลักษณะของอาคาร สถานที่	มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครอง สวัสดิภาพ บริการทางสังคม เช่น การปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ ความเสมอภาค และการกำจัดอุปสรรคที่ขัดขวางไม่ให้คนพิการเข้าถึงสิ่ง

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 12 กรกฎาคม 2537: การฟื้นฟูอาชีพและการจ้างงานสำหรับคนพิการ	เกี่ยวข้องกับมาตรา 15 (2) ของพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับการให้คนพิการได้เรียนในชั้นเรียนปกติ	มติคณะรัฐมนตรีฉบับนี้ประกาศว่าสถาบันฝึกอาชีพ ทุกสถาบันต้องรับนักเรียนพิการ (ESCAP, 1999, หน้า 292)
มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 8 เมษายน 2540: โอกาสทางอาชีพสำหรับคนพิการในหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ	มาตรา 17 ของพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการซึ่งระบุเฉพาะ"นายจ้าง"ไม่ได้ระบุถึงรัฐ	สนับสนุนโอกาสในการทำงานสำหรับคนพิการ ในองค์กรของรัฐและรัฐวิสาหกิจ แต่ไม่ได้กำหนดสัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน
มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2541: มติว่าด้วยการเข้าถึง	มาตรา 17 ของพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและกฎกระทรวงที่ออกก่อนหน้า	คณะรัฐมนตรีมีมติให้หน่วยงานราชการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงได้จริง แต่หน่วยงานราชการส่วนใหญ่ยังไม่ปฏิบัติตาม กฎกระทรวงปี 2542 ซึ่งกำหนดให้การปฏิบัติตามมติดังกล่าวเป็นสิ่งที่ต้องกระทำยังไม่ นำมาบังคับใช้
มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 พฤศจิกายน 2541: การประกาศสิทธิของคนพิการ	พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ	ขยายความพระราชบัญญัติ ซึ่งรวมถึงการให้คนพิการมีสิทธิที่จะได้รับการฟื้นฟูอาชีพ การฝึกอาชีพ และบริการจัดหางาน

กฎหมายสำคัญอื่นๆ ว่าด้วยการศึกษา อาชีพและการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ	
กฎหมาย	รายละเอียด
พระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกอาชีพ พ.ศ. 2537	พระราชบัญญัติฉบับนี้คุ้มครองสิทธิของคนพิการให้ได้รับการศึกษาตามรัฐธรรมนูญ คนพิการมีสิทธิเข้ารับการฟื้นฟูตั้งแต่ระยะแรก ได้รับอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา การเรียนที่บ้าน โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล เด็กทุกคนได้รับการศึกษาภาคบังคับ 12 ปีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หนังสือเรียน และอุปกรณ์การศึกษาถูกจัดทำขึ้นเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
พระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกอาชีพ พ.ศ. 2537	จัดการฝึกอาชีพแก่คนพิการที่สามารถทำงานได้เพื่อให้พวกเขามีทักษะซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งเพิ่มกำลังการผลิตของภาคแรงงาน พระราชบัญญัติเรียกร้องให้นายจ้างและสถาบันฝึกอาชีพร่วมมือกันเพื่อจัดการฝึกอาชีพแก่นักเรียน กระทรวงแรงงานรับผิดชอบการดำเนินการ
พระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกอาชีพ พ.ศ. 2539	ให้ผู้ประกอบการเอกชนได้ลดภาษี 50% ของค่าใช้จ่ายในการฝึกอาชีพ และสิ่งกระตุ้นอื่นเพื่อส่งเสริมการฝึกอาชีพ ตั้งคณะกรรมการฝึกอาชีพโดยแบ่งเป็น 3 ส่วนเพื่อกำหนดมาตรฐานความชำนาญ
พระราชบัญญัติชดเชยการทำงาน พ.ศ. 2522	ให้การคุ้มครองแก่ลูกจ้างที่พิการเนื่องจากการทำงานเพื่อให้พวกเขาได้รับค่าชดเชยสำหรับค่ารักษาพยาบาล อวัยวะเทียม และอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งการฟื้นฟูทางกายและจิตใจ นอกจากนี้ ภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ สำนักงานประกันสังคมยังให้บริการฟื้นฟูอาชีพพิเศษที่ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพที่บางพูน จ. ปทุมธานี พระราชบัญญัตินี้ยังส่งเสริมความปลอดภัยและสุขภาพในที่ทำงาน

<p>พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533</p>	<p>พระราชบัญญัติประกันสังคมครอบคลุมลูกจ้างในกิจการภาคเอกชนที่มีคนงาน 10 คนขึ้นไป สมาชิกประกันสังคมจะได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ (การดูแลสุขภาพ บริการฟื้นฟูสุขภาพ การทดแทนรายได้ เป็นต้น) ในกรณีเจ็บป่วย พิกัด มีบุตร ชรา และเสียชีวิต หมวดที่ 8 ซึ่งเกี่ยวกับผลประโยชน์ในกรณีไม่มีงานทำยังไม่ถูกบังคับใช้ ค่าใช้จ่ายเพื่อการฟื้นฟูทางกายภาพ จิตใจและอาชีพ จะได้รับการชดเชย คนพิการที่เป็นผู้ประกันตนจะได้รับค่าใช้จ่ายต่อเดือนเป็นเงิน 500 บาทจากประกันสังคม</p>
<p>พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541</p>	<p>พระราชบัญญัติฉบับนี้ครอบคลุมการคุ้มครองแรงงานทุกด้าน เช่น การจ้างงาน กฎการชำระเงิน ค่าล่วงเวลา ค่าแรงกรณีทำงานวันหยุด ค่าตอบแทนซึ่งรวมถึง ค่าจ้างขั้นต่ำ สวัสดิการ ความปลอดภัยในการทำงาน และการให้พนักงาน มีการตั้งกองทุนสวัสดิการลูกจ้างซึ่งจะช่วยเหลือครอบครัวของคนงานที่เสียชีวิต ลูกจ้างที่ออกจากงานหรือกรณีอื่น กองทุนนี้ใช้ในบริษัทที่มีลูกจ้าง 10 คนขึ้นไปที่ไม่มีการกองทุนบำเหน็จบำนาญ อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับบุคคลผู้มีความพิการในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน</p>
<p>พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. 2530</p>	<p>กองทุนที่เกิดขึ้นด้วยความสมัครใจนี้ตั้งขึ้นเพื่อสร้างแผนการออมทรัพย์ก่อนเกษียณสำหรับลูกจ้างของบริษัทเอกชนขนาดใหญ่ ก่อนที่จะมีการตราพระราชบัญญัติประกันสังคม ลูกจ้างจะสมทบเงินประมาณ 3-5% ของค่าจ้างที่ได้รับเข้ากองทุน และนายจ้างสมทบทุนในจำนวนเท่ากันหรือมากกว่าแต่ไม่เกิน 15% เข้ากองทุนพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญนี้ไม่ได้กล่าวถึงคนพิการโดยตรง</p>
<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543</p>	<p>ก่อตั้งคณะกรรมการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ภายใต้สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ซึ่งดูแลกองทุนเพื่อการพัฒนา SME และจัดทำแผนเพื่อพัฒนา SME</p>

รัฐบาลมีแผนจะตรา "พระราชบัญญัติสถาบันแรงงานคนพิการแห่งชาติ" ในปี 2546

7. สวัสดิการสังคม

8. การบริการทางการแพทย์ การฟื้นฟูสมรรถภาพ และอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

ประเทศไทยมีนโยบายการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและแผนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแห่งชาติ

จากพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 คนพิการที่จดทะเบียนมีสิทธิได้รับบริการฟื้นฟูทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายจากโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร

ในประเทศไทยมีเพียงโรงพยาบาลขนาดใหญ่เท่านั้นที่มีการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์โดยเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญและอุปกรณ์ทันสมัย โรงพยาบาลหลัก 3 แห่งที่ให้บริการฟื้นฟูทางการแพทย์ ได้แก่ 1) โรงพยาบาลเลิศจิน กระทรวงสาธารณสุข 2) โรงพยาบาลทหารผ่านศึก กระทรวงกลาโหม และ 3) โรงพยาบาลตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ศูนย์สิทธิรณรงค์เพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ (SNMRC) เป็นเพียงโรงพยาบาลเดียวที่ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพแบบครบวงจร นอกจากนี้ยังมอบอุปกรณ์เครื่องช่วยเหลือแก่คนพิการและพยายามปรับปรุงให้อุปกรณ์ช่วยเหลือต่างๆ ได้มาตรฐาน

คนพิการส่วนใหญ่ในเมืองไทยจะได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการจากองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ผ่านทางการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (CBR) ทั้งนี้ CBR มีบทบาทสำคัญในไทยในฐานะวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาการเข้าถึงบริการของคนพิการในชนบทและการจัดหาอุปกรณ์เครื่องช่วยสำหรับคนพิการ

รัฐบาลได้พยายามมุ่งเน้นการป้องกันความพิการจาก 2 ด้านหลัก คือ 1) การดูแลสุขภาพพื้นฐาน และ 2) ความปลอดภัยในการทำงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน และกระทรวงคมนาคมเป็นองค์กรหลักซึ่งรับผิดชอบประเด็นต่างๆ ด้านความพิการ

กระทรวงสาธารณสุขดูแลรับผิดชอบการดูแลสุขภาพพื้นฐานเพื่อป้องกันความพิการ โดยดำเนินโครงการต่างๆ เช่น การวางแผนครอบครัวสำหรับคู่แต่งงาน การให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ และการอบรมเรื่องการดูแลแม่และเด็ก ซึ่งรวมถึงการฉีดวัคซีน

ในปี 2532 รัฐบาลได้ใช้แผนแม่บทแห่งชาติเพื่อการป้องกันความบกพร่องทางสติปัญญา (รอข้อมูลเพิ่มเติม)

LIART

9. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (CBR)

ประเทศไทยมีการนำวิธีการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชนมาใช้เป็นครั้งแรกในช่วงทศวรรษที่ 1980 โดยองค์กรพัฒนาเอกชน มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ (มพก.) ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์กรพัฒนาเอกชนในไทยใช้ CBR ตั้งแต่เริ่มดำเนินการ ในปี 2534 ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ (SNMRC) นำ CBR มาใช้ในพื้นที่ชนบทและตั้งหน่วย CBR ขึ้นในองค์กร

10. การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ

11. ความตระหนักรู้ของสาธารณชน

การแข่งขันเฟสปีกเกมส์ครั้งที่ผ่านมา ความสามารถของคนพิการไทยกลายเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางจากสาธารณชนทั่วไปโดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อโดยองค์กรพัฒนาเอกชนและรัฐบาล

12. กีฬา

13. การป้องกัน

จุดมุ่งหมาย 7 ประการ ภายใต้กรอบการปฏิบัติงานแห่งสหประชาชาติจากทะเลสาบบิวา (BMF)

14. องค์กรช่วยเหลือตัวเองของคนพิการ ญาติพี่น้อง และสมาคมผู้ปกครอง

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการร่วมกับสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย สนับสนุนการรวมกลุ่มกันเป็นสมาคมของคนพิการในระดับจังหวัดทั่วประเทศ โดยรัฐบาลให้ความสนับสนุนทางการเงินและบุคลากรแก่สมาคมเหล่านี้

15. สตรีพิการ

16. การค้นหาความพิการและการเข้าฟื้นฟูตั้งแต่แรกเริ่ม และการให้การศึกษา

พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ทำให้คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การฝึกอาชีพ และการศึกษาขั้นสูงตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

ในปี 2537 รัฐบาลประกาศใช้แผนการพัฒนาการศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้จัดทำ กระทรวงศึกษาธิการจัดเวทีสาธารณะในหัวข้อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ปี 2541 เพื่อระบุปัญหา ความต้องการ และคำแนะนำของคนพิการ

LIART

โอกาสทางการศึกษาสำหรับคนพิการ ได้รับการรับรองยิ่งขึ้นจากรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ปี พ.ศ. 2540 ซึ่งกำหนดว่าพลเมืองชาวไทยทุกคนมีสิทธิอย่างเสมอภาคที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดเปลี่ยนสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการเกิดขึ้นในปี 2542 เมื่อรัฐบาลประกาศให้ปี 2542 เป็น "ปีแห่งการศึกษาสำหรับคนพิการ" ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายแห่งชาติในปีนั้น โดยระบุอย่างชัดเจนว่า "คนพิการทุกคนที่อยากเรียน ต้องได้เรียน" ในปีเดียวกันนั้น รัฐบาลก็ได้ประยชน์นโยบายการศึกษาใหม่เพื่อคนพิการซึ่งระบุว่าคนพิการต้องได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกับคนทั่วไป นโยบายนี้ถือเป็นนโยบายระยะยาวและเป็นเป้าหมายทางการศึกษาของคนพิการในประเทศไทย ซึ่งจะช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของครอบครัวที่มีคนพิการด้วย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่ตราขึ้นในปี 2542 รับรองสิทธิของคนพิการในการได้รับการศึกษาตามสิทธิของพวกเขาในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ไทยมีระบบการศึกษา 3 ระบบสำหรับคนพิการ คือ

โรงเรียนพิเศษสำหรับคนพิการซึ่งใช้หลักสูตรเดียวกับโรงเรียนทั่วไป

โรงเรียนทั่วไปที่คนพิการมีสิทธิเข้าเรียนในทุกระดับชั้น และ

การศึกษานอกโรงเรียนซึ่งไม่มีการจำกัดอายุผู้เรียนและมักจะริเริ่มโดยอาสาสมัครนอกเหนือจากระบบดังกล่าวแล้ว ยังมีชั้นเรียนในโรงพยาบาลสำหรับเด็กที่เจ็บป่วยเรื้อรัง

ในปี 2541 วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดลจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับคนพิการ วิทยาลัยมีหลักสูตรประกาศนียบัตร ปริญญาตรี และปริญญาโทในสาขาเกี่ยวกับความพิการ และมีโปรแกรมพิเศษสำหรับคนหูหนวก จนถึงปัจจุบันมีคนพิการจบการศึกษาระดับปริญญาโทจากวิทยาลัยราชสุดาแล้ว 18 คน มหาบัณฑิตบางคนจบการศึกษาในสาขาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ บ้างก็จบในสาขาเทคโนโลยี ปัจจุบันมีนักศึกษาที่เป็นคนหูหนวกและมีความบกพร่องทางการได้ยิน 58 คนกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี บางคนได้รับประกาศนียบัตรแล้ว นอกจากนี้วิทยาลัยยังมีหลักสูตรสำหรับผู้สอนภาษามือด้วย

17. การฝึกอบรมและการจ้างงาน

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ในปี 2537 กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยการจ้างงานคนพิการ ซึ่งกำหนดสัดส่วนการจ้างงานสำหรับคนพิการเพื่อเพิ่มโอกาสในการมีงานทำของคนพิการ นายจ้างที่มีลูกจ้างเกิน 200 คนต้องจ้างคนพิการหนึ่งคน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือบริษัทต่างๆ ต้องจ้างลูกจ้างที่เป็นคนพิการ 1 คนต่อลูกจ้างที่ไม่พิการทุก 200 คน ทั้งหน่วยงานของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจต้องปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่นายจ้างหรือสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามสัดส่วนที่กำหนด จะต้องเสียค่าปรับเข้ากองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

จากรายงานการสำรวจคนพิการ (2544) ทั่วประเทศมีลูกจ้างที่เป็นคนพิการไม่ถึง 1% ของลูกจ้างทั้งหมด

จำนวนคนที่มืงานทำ (อายุ 15 ปีขึ้นไป) แบ่งตามภาคและเขตการปกครอง				
ภาคและเขตการปกครอง	ลูกจ้างทั้งหมด	ลูกจ้างที่ไม่ใช่คนพิการ	ลูกจ้างที่เป็นคนพิการ	ร้อยละของลูกจ้างพิการ
ทั่วประเทศ	34,191,816	33,871,134	320,682	0.9%
•เทศบาล	10,692,007	10,634,448	57,559	0.5%
•นอกเทศบาล	23,499,809	23,236,686	263,123	1.1%
กรุงเทพมหานคร	4,179,094	4,162,892	16,202	0.4%
ภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพฯ)	7,735,836	7,688,732	47,104	0.6%
ภาคเหนือ	6,352,313	6,268,368	83,945	1.3%
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11,132,808	11,592,483	140,325	1.2%
ภาคใต้	4,191,791	4,158,685	33,106	0.8%

* ที่มา: รายงานการสำรวจคนพิการ 2544, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพพิเศษเพื่อสนับสนุนให้คนพิการมีความพร้อมที่จะออกไปทำงานรับจ้างหรือประกอบอาชีพส่วนตัว

ศูนย์ได้จัดหลักสูตรฝึกอาชีพมากมายควบคู่ไปกับการฝึกทักษะความชำนาญทางสังคมและการดูแลตนเอง

แม้ว่ารัฐบาลจะสนับสนุนการฝึกอาชีพและการศึกษาระดับสูงกว่าภาคบังคับ เปิดโอกาสทางอาชีพให้คนพิการมากขึ้น แต่การแข่งขันกับคนหางานคนอื่นยังคงเป็นภาระหนักสำหรับคนพิการ วิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 ยิ่งลดโอกาสการมีงานทำสำหรับคนพิการที่กำลังหางานทำลงให้น้อยลงไปอีก

การประกอบอาชีพส่วนตัวเป็นอีกโอกาสหนึ่งที่คนพิการจะสามารถพึ่งพาตนเองได้ ในรายงานการศึกษาของ JICA ปี 2542 พบว่าคนพิการส่วนใหญ่ต้องการประกอบอาชีพส่วนตัว และในความจริงรายงานการสำรวจคนพิการ ปี 2544 ในไทยก็ระบุว่าคนพิการจำนวนมาก (41.6%) ประกอบอาชีพส่วนตัว

รัฐบาลให้การสนับสนุนทางการเงินแก่คนพิการที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระ คนพิการสามารถขอเงินกู้ระยะยาวปลอดดอกเบี้ยจากกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเพื่อประกอบธุรกิจของตนเอง จากรายงานของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีคนพิการ 12,500 คนได้รับเงินกู้อย่างละ 20,000 บาท ตั้งแต่ปี 2540- 2542

จำนวนคนพิการที่ได้รับการฝึกอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการทั่วประเทศ ปี 2541-2545										
ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ	2541		2542		2543		2544		2545	
	สมัคร	รับ	สมัคร	รับ	สมัคร	รับ	สมัคร	รับ	สมัคร	รับ
พระประแดง	113	98	88	58	102	85	123	86	108	42
ขอนแก่น	166	126	177	147	140	129	153	117	116	97
บ้านทองพูนเผ่าพันธ์	71	64	85	70	110	80	93	75	48	46
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	95	78	114	73	112	95	145	97	80	67
หยาดฝน	70	60	100	60	70	51	64	58	38	38
ภาคใต้	152	95	136	93	114	79	112	63	112	112
ลพบุรี	127	63	74	36	86	42	132	92	67	67
หนองคาย	-	-	-	-	118	71	99	68	79	66
รวม	794	584	774	537	852	632	921	656	648	535

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ (สทก.)

18. การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกและการขนส่งสาธารณะ

คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและองค์กรช่วยเหลือตนเอง (SHO) ของคนพิการได้ร่วมมือกันทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงระบบขนส่งมวลชนได้ นับแต่นั้นมาการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะก็เป็นไปได้มากขึ้นเรื่อยๆ

วันที่ 3 ธันวาคม 2542 วันคนพิการสากล ได้มีการประกาศว่าคนพิการต้องเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะทุกอย่างได้ ทั้งอาคารสถานที่ การคมนาคม และบริการอื่นๆ ตาม

กฎกระทรวงว่าด้วยการเข้าถึงของคนพิการ ภาคเอกชนเพิ่มการเข้าถึงโดยการติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกพิเศษสำหรับคนพิการ ซึ่งค่าใช้จ่ายจะนำมาหักภาษีได้ 2 เท่า

19. การเข้าถึงข้อมูลและการสื่อสาร

คณะกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความ
มั่นคงของมนุษย์สร้างระบบบริการสารสนเทศ (ICT) ที่คนพิการสามารถเข้าถึงได้ โดยมี
คณะกรรมการเพื่อคนพิการแนะนำและส่งเสริมการสร้างระบบบริการสารสนเทศที่เข้าถึงได้สำหรับ
คนพิการทุกคน

มีโครงการวิจัยสารสนเทศเพื่อคนพิการเกิดขึ้นหลายโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็น
ผลงานของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) เช่น

โครงการวิจัย ICT ที่ NECTEC ให้ทุนสนับสนุน ระหว่างปี 2545-2546			
โครงการวิจัย	รายละเอียดโดยสรุปของโครงการวิจัย	สถานภาพ ของ โครงการ	หน่วยงานวิจัย
อุปกรณ์ช่วยสื่อสาร ขนาดพกพา "โอภา"	"โอภา"เป็น อุปกรณ์สำหรับช่วยสื่อสาร ขนาดพกพาสำหรับเด็กที่มีปัญหาเรื่อง การออกเสียง หรือ โอภา สำหรับผู้ที่มี ปัญหาในการออกเสียง	เสร็จแล้ว/ พร้อมจะผลิต เพื่อจำหน่าย	คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันพระ จุลจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหาร ลาดกระบัง
โปรแกรมช่วย สื่อสาร – "ปราศรัย"	"ปราศรัย"เป็น โปรแกรมที่ออกแบบเพื่อ ช่วยเหลือผู้ที่มีความสามารถ ใน การพูดให้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ โดยใช้เสียงผ่านคอมพิวเตอร์	เสร็จแล้ว/ พร้อมจะผลิต เพื่อจำหน่าย	NECTEC
พจนานุกรมภาษา มือ – ฉบับ ภาษาไทย / ชุด คำศัพท์ คอมพิวเตอร์	ภาษามือฉบับภาษาไทยเป็น โปรแกรม คอมพิวเตอร์ ที่แสดงภาษามือมาตรฐาน ซึ่งใช้ในวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดลและสมาคม คนหูหนวกแห่งประเทศไทย	ผลิตและ กระจายให้ องค์กรที่ เกี่ยวข้อง	NECTEC

โปรแกรม Picture Vocabulary	Picture Vocabulary เป็นโปรแกรม มัลติมีเดียซึ่งมีทั้งคำศัพท์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษพร้อมรูปภาพและเสียง	เสร็จแล้ว/ พร้อมจะผลิต เพื่อจำหน่าย	NECTEC
โปรแกรมรูปภาพ	โปรแกรมรูปภาพเป็นเครื่องมือช่วยการ เรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษทางภาษาโดยใช้ มัลติมีเดีย โปรแกรมนี้มี 3 โปรแกรม ย่อย: I_writer, I_template writer, และ I_reader	เสร็จแล้ว/ พร้อมจะผลิต เพื่อจำหน่าย.	NECTECT
โปรแกรม "อักษร ลิจิต"	โปรแกรมช่วยฝึกเขียน"อักษรลิจิต" ได้รับการออกแบบมาเพื่อเป็นเครื่องมือ ในการเขียนสำหรับ เด็กที่มีปัญหา พัฒนาการทางด้านภาษา หรือเด็กสมอง พิการที่ไม่สามารถเขียนหนังสือด้วยมือ หรือพิมพ์ข้อความผ่านแป้น คีย์บอร์ด ปกติได้	เสร็จแล้ว/ พร้อมจะผลิต เพื่อจำหน่าย	NECTEC
โปรแกรม เคาคำศัพท์	เป็นโปรแกรมที่ทำงานกับโปรแกรม Word Processor ภาษาไทย เพื่อใช้ สำหรับการเคาคำศัพท์	กำลัง ดำเนินการอยู่	NECTEC
โครงการ "กระดาน ลิจิต"	"กระดานลิจิต" ทำหน้าที่เป็นเหมือน กระดานสำหรับคีย์ข้อมูล โดยจะทำงาน ร่วมกับโปรแกรม Overlay Maker	กำลัง ดำเนินการอยู่	คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันพระ จุลจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาดกระบัง
โทรศัพท์ข้อความ สำหรับคนหูหนวก (TTY: Tele Typing หรือ TDD)	เป็นเครื่องมือเพื่อให้คนพิการสามารถ สื่อสารได้โดยการรับ-ส่งข้อความด้วย โทรศัพท์	เสร็จแล้ว/ พร้อมจะผลิต เพื่อจำหน่าย	คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันพระ จุลจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาดกระบัง

โครงการพัฒนา ฮาร์ดแวร์ – PAL Line18Thai-English Close Caption Video System	PAL Line 18 Thai-English Close Caption Video System เป็นโครงการ พัฒนาระบบวิดีโอ	เสร็จแล้ว/ พร้อมจะผลิต เพื่อจำหน่าย	คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
โครงการวิจัยการใช้ มอเตอร์สำหรับ รถเข็นคนพิการ	โครงการวิจัยนี้ดำเนินการภายใต้ความ ร่วมมือระหว่าง NECTEC และมูลนิธิ คนพิการไทย โดยมีจุดประสงค์เพื่อ พัฒนาการใช้มอเตอร์สำหรับรถเข็น ของคนพิการ	เสร็จแล้ว/ พร้อมจะผลิต เพื่อจำหน่าย	NECTEC
โครงการวิจัยระบบ ช่วยเหลือสำหรับ ยานพาหนะคน พิการ	โครงการนี้มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาการ เคลื่อนที่ด้วยมอเตอร์สำหรับ ยานพาหนะของคนพิการ	เสร็จแล้ว/ พร้อมจะผลิต เพื่อจำหน่าย	NECTEC

(โครงการวิจัย ICT ที่ NECTEC ให้ทุนสนับสนุน ระหว่างปี 2545-2546)

**20. การบรรเทาความยากจน โดยการเสริมสร้างศักยภาพ สวัสดิการสังคม และการมีคุณภาพชีวิตแบบ
ยั่งยืน**

สิทธิประโยชน์ของคนพิการ ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534*

สิทธิประโยชน์ของคนพิการ

พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 มีเจตนารมณ์ส่งเสริมคนพิการให้สามารถพึ่งตนเอง เป็นที่ยอมรับของสังคม และได้รับโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมของสังคมได้อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป ดังนั้น พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 จึงกำหนดให้คนพิการที่จดทะเบียนคนพิการและได้รับ “สมุดประจำตัวคนพิการ” แล้วได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการแพทย์ - คนพิการมีสิทธิได้รับการรักษา พยาบาล บำบัด และฟื้นฟูสมรรถภาพ เพื่อแก้ไข หรือปรับสภาพความพิการ กายอุปกรณ์ และเครื่องช่วยคนพิการ เช่น แก้วหูเงิน ไม้ค้ำยัน เครื่องช่วยเดิน และแขน - ขาเทียม เป็นต้น รวมทั้งคำแนะนำปรึกษาจากแพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย จากสถานพยาบาลของรัฐ เช่น สถานีอนามัย โรงพยาบาลประจำอำเภอ โรงพยาบาลประจำจังหวัด และโรงพยาบาลจิตเวช เป็นต้น
2. ด้านการศึกษา - คนพิการมีสิทธิเข้าเรียนในสถานศึกษาของรัฐทั่วประเทศ ทั้งในระบบโรงเรียน และระบบการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งให้บริการฝึกอาชีพพื้นฐานสำหรับคนพิการด้วย
3. ด้านสังคม - คนพิการมีสิทธิขอรับบริการต่างๆ ได้จากกรมประชาสงเคราะห์ หรือสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด ดังต่อไปนี้
 - คนพิการที่ประสบความทุกข์ยากเดือดร้อนมีสิทธิได้รับบริการช่วยเหลือ และสงเคราะห์ รวมทั้งคำแนะนำปรึกษาตามความเหมาะสม
 - คนพิการที่มีความพิการรุนแรง และไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ มีสิทธิขอรับเงินเบี้ยยังชีพคนละ 500 บาทต่อเดือน
 - คนพิการที่ไม่มีผู้อุปการะเลี้ยงดู และไม่มีที่อยู่อาศัย มีสิทธิขอรับบริการเลี้ยงดูในสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์ได้

* ที่มา : มุลนิธิพัฒนาคนพิการไทย ณ วันที่ 23 เมษายน 2550

- คนพิการที่ไม่สามารถรับกายอุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยคนพิการบางประเภทได้จากสถานพยาบาลของรัฐ มีสิทธิขอรับได้จากกรมประชาสงเคราะห์ และสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด เช่น รถมสามล้อชนิดมือโยก และเก้าอี้เข็นสำหรับเล่นกีฬา เป็นต้น

4. ด้านอาชีพ - คนพิการมีสิทธิได้รับบริการฝึกประกอบอาชีพ จัดหางาน ประสานงานส่งต่อเข้าทำงานในสถานประกอบการต่างๆ และให้คำปรึกษาแนะนำ จากหน่วยงานของกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคมที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการจัดหางาน และศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการของกรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งติดต่อได้ที่สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด นอกจากนี้ คนพิการมีสิทธิขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพอิสระจากกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์ หรือสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดได้ไม่เกินคนละ 20,000 บาท โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย และผ่อนใช้คืนภายในระยะเวลา 5 ปี

การจดทะเบียนคนพิการ

คนพิการที่ประสงค์จะจดทะเบียนคนพิการ เพื่อนำ “ สมุดประจำตัวคนพิการ ” ไปขอรับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ตาม พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ต้องดำเนินการ ดังนี้

1. สถานที่จดทะเบียน - คนพิการต้องไปจดทะเบียนคนพิการที่สถานที่ต่อไปนี้
 - 1.1 สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์ ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ โทรศัพท์ 628 2518 - 9
 - 1.2 สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดที่ศาลากลางจังหวัด ซึ่งเป็นภูมิลำเนา หรือจังหวัดที่คนพิการอาศัยอยู่
2. เอกสารที่ใช้ในการจดทะเบียน - เอกสารที่คนพิการต้องนำไปยื่นที่สถานที่จดทะเบียน ได้แก่
 - 2.1 เอกสารรับรองความพิการ - ขอได้จากสถานพยาบาลของรัฐ เช่น สถานีอนามัย โรงพยาบาลประจำอำเภอ โรงพยาบาลประจำจังหวัด และโรงพยาบาลจิตเวช เป็นต้น
 - 2.2 ต้นฉบับ และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือบัตรประจำตัวต่างด้าว หรือเอกสารอื่นที่ราชการออกให้ ในกรณีเป็นเด็กที่ยังไม่มีบัตรประจำตัว ให้ใช้ใบสูติบัตรแทน
 - 2.3 ต้นฉบับ และสำเนาทะเบียนบ้าน 1 ใบ
 - 2.4 รูปถ่ายขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป

LIRT

3. การจดทะเบียนแทน - ถ้าคนพิการไม่สามารถไปจดทะเบียนด้วยตนเอง ให้มอบผู้อื่นไปจดทะเบียนแทน โดยผู้จดทะเบียนแทน ต้องนำเอกสารสำหรับต่อไปนี้ไปสถานที่จดทะเบียน
- 3.1 เอกสารสำหรับจดทะเบียนของคนพิการในข้อ 2 ทั้งหมด
 - 3.2 เอกสารของผู้จดทะเบียนแทน ได้แก่
 - 3.2.1 ดัชนีบัตร และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือบัตรประจำตัวต่างด้าว หรือเอกสารอื่นที่ราชการออกให้
 - 3.2.2 ดัชนีบัตร และสำเนาทะเบียนบ้าน 1 ใบ
 - 3.2.3 ใบมอบอำนาจจากคนพิการ หรือหนังสือรับรองจากทางราชการ ซึ่งขอได้จากผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และนายอำเภอ เป็นต้น
 - 3.2.4 คำสั่งศาลในกรณีที่ศาลสั่งให้คนพิการเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือไร้ความสามารถ
 - 3.2.5 คำสั่งศาลเรื่องการจัดตั้งผู้ปกครองคนพิการ ในกรณีที่คนพิการไม่มีบิดามารดา หรือบิดามารดาถูกถอนอำนาจปกครองคนพิการ
4. สมุดประจำตัวคนพิการ - คนพิการที่จดทะเบียนแล้ว จะได้รับสมุดประจำตัวคนพิการ ซึ่งต้องนำไปแสดงเพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ต่างๆ อนึ่ง สมุดประจำตัวคนพิการมีอายุ 5 ปี เมื่อหมดกำหนดต้องไปจดทะเบียนใหม่ ถ้าสมุดประจำตัวคนพิการสูญหาย ให้แจ้งความที่สถานีตำรวจ และนำใบแจ้งความไปขอยื่นจดทะเบียนใหม่

.....

สถิติจดทะเบียนคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ และภูมิภาค
ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2537 ถึง 31 มกราคม 2550^{*}

กรุงเทพมหานคร	32,183 ราย	แบ่งเป็น	
พิการทางการมองเห็น	2,759 ราย	พิการทางการได้ยิน	6,281 ราย
พิการทางกาย	14,314 ราย	พิการทางจิตใจ	1,074 ราย
พิการทางสติปัญญา	4,433 ราย	พิการซ้อน	3,257 ราย
ไม่ระบุความพิการ	65 ราย		
ภาคกลางและภาคตะวันออก	141,480 ราย	แบ่งเป็น	
พิการทางการมองเห็น	10,650 ราย	พิการทางการได้ยิน	16,708 ราย
พิการทางกาย	74,153 ราย	พิการทางจิตใจ	5,637 ราย
พิการทางสติปัญญา	17,873 ราย	พิการซ้อน	15,853 ราย
ไม่ระบุความพิการ	606 ราย		
ภาคเหนือ	140,499 ราย	แบ่งเป็น	
พิการทางการมองเห็น	14,063 ราย	พิการทางการได้ยิน	19,866 ราย
พิการทางกาย	68,443 ราย	พิการทางจิตใจ	5,149 ราย
พิการทางสติปัญญา	17,882 ราย	พิการซ้อน	13,908 ราย
ไม่ระบุความพิการ	1,185 ราย		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	231,263 ราย	แบ่งเป็น	
พิการทางการมองเห็น	30,993 ราย	พิการทางการได้ยิน	30,433 ราย
พิการทางกาย	108,286 ราย	พิการทางจิตใจ	10,365 ราย
พิการทางสติปัญญา	30,316 ราย	พิการซ้อน	18,114 ราย
ไม่ระบุความพิการ	2,756 ราย		

* ที่มาข้อมูล : สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ รวบรวมจากรายงานผลการดำเนินงานของสำนักฯ และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 14 มีนาคม 2550

LIRT

ภาคใต้	73,536 ราย	แบ่งเป็น			
	พิการทางการเมือง	5,978	ราย	พิการทางการเมืองไต้ยีน	12,057
	พิการทางกาย	33,532	ราย	พิการทางจิตใจ	2,553
	พิการทางสติปัญญา	10,512	ราย	พิการซ้อน	8,451
	ไม่ระบุความพิการ	453	ราย		
รวม	681,961 ราย				
	พิการทางการเมือง	64,443	ราย	พิการทางการเมืองไต้ยีน	85,345
	พิการทางกาย	298,728	ราย	พิการทางจิตใจ	24,778
	พิการทางสติปัญญา	81,016	ราย	พิการซ้อน	59,583
	ไม่ระบุความพิการ	5,065	ราย		

ส่วนที่ ๓

ภาคผนวก :

- ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔
- พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔)

LIART

สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 เลขรับ..... bb
 วันที่..... 25 เม.ย. 2550
 เวลา..... 8.30น.

๘๕

ที่ นร ๐๕๐๓/๕๕๕๑

สำนักนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

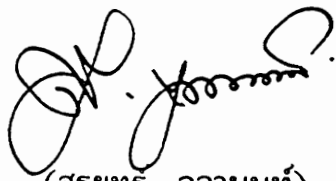
สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติ
 ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
 มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
 รับที่..... bb / ๕๕๕๐
 วันที่..... ๒๕ / เม.ย. / ๕๐
 เวลา..... ๙.๐๐น.

สำนักการประชุม

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 รับที่..... ๓๓๔ / ๒๕๕๐ วันที่..... ๒๕ / เม.ย. / ๕๐
 เวลา..... ๙.๕๕ ส่ง..... พ.บ.
 สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(Q247/D/๙)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สมควรกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการเพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุสภาพทางกายหรือสุขภาพ รวมทั้งให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตลอดจนให้รัฐต้องสงเคราะห์คนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการ การช่วยเหลือ และการส่งเสริมให้คนพิการสามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้เช่นบุคคลทั่วไปอย่างมีศักดิ์ศรีและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการแห่งชาติ

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามी ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวง สาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้แทนองค์การคนพิการแต่ละประเภทไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกขององค์การคนพิการนั้น และผู้ทรงคุณวุฒิอีก สี่คนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกรรมการและ เลขาธิการ และให้คณะกรรมการแต่งตั้งข้าราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่ เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(๒) ให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๙ (๑) และ (๖) มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง

(๓) กำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เงินอุดหนุน สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๔) วินิจฉัยและมีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๕) พิจารณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐ และเอกชนเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๖) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุนโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุน ระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้เป็นสูญโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๖) คณะรัฐมนตรีให้ออก

มาตรา ๙ ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ทั้งนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้ว ยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทน ถ้ารองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสามครั้ง

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คณะอนุกรรมการแต่ละคณะให้มีคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๘ อย่างน้อยหนึ่งคนเป็นอนุกรรมการ

ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และรับผิดชอบงานธุรการและวิชาการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๒) รวบรวมและเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ความพิการ การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

(๓) จัดทำแผนงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) ริเริ่มและเร่งรัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมของคนพิการ

(๕) จัดให้มีการฝึกอบรมผู้ซึ่งทำงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๖) ส่งเสริมอาชีพและจัดหางานให้แก่คนพิการ

LIART

(๗) เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่วิชาการและประชาสัมพันธ์กิจกรรมเกี่ยวกับ
คนพิการ

(๘) รวบรวมผลการวิเคราะห์ วิจัย ดำเนินการติดตาม และประเมินผลการ
ปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงานการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของหน่วยงาน
ของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ

(๙) พัฒนาองค์ความรู้และดำเนินการด้านต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
การส่งเสริมพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มโอกาสในการมีงานทำของคนพิการ

(๑๐) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของคนพิการในการพัฒนาอาชีพ
และการประกอบอาชีพ

(๑๑) ส่งเสริมและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านแรงงาน การศึกษา
และอาชีพทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการ

(๑๒) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยวกับการทำงาน ผลงาน และผลิตภัณฑ์จากการ
ทำงานของคนพิการ

(๑๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ตามมติคณะกรรมการ หรือตาม
ที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการชี้แจงข้อเท็จจริงหรือ
ความเห็นในการปฏิบัติงาน ส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน
อื่นมาประกอบการพิจารณา

(๒) มีหนังสือแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือมีหนังสือชี้แจง
ข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นมาประกอบการพิจารณา

มาตรา ๑๔ การกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือ
วิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติ
โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการจะกระทำมิได้

การกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตาม
วรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกระทำหรืองดเว้นกระทำที่แม้จะมีได้มุ่งหมายให้เป็นการ
เลือกปฏิบัติต่อคนพิการโดยตรง แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้คนพิการต้องเสียสิทธิประโยชน์
ที่ควรจะได้รับเพราะเหตุแห่งความพิการด้วย

การเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผลทางวิชาการ จารีตประเพณี หรือประโยชน์สาธารณะ
สนับสนุน ให้กระทำได้ตามความจำเป็นและสมควรแก่กรณี ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดย
ไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง แต่ผู้กระทำการนั้นจะต้องจัดให้มีมาตรการช่วยเหลือ
เยียวยาหรือรักษาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์แก่คนพิการตามความจำเป็นเท่าที่จะกระทำได้

มาตรา ๑๕ คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำ
ในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามมาตรา ๑๔ มีสิทธิร้องขอ
ต่อคณะกรรมการให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ คำสั่งของ
คณะกรรมการให้เป็นที่สุด

การร้องขอตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ร้องในอันที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหาย
ฐานละเมิดต่อศาลที่มีเขตอำนาจ โดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายอย่างอื่น อันมิใช่ตัวเงินให้แก่
คนพิการที่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมได้ และหากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการนั้น
เป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลจะกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ
ให้แก่คนพิการไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการร้องขอ และการวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๖ ในการใช้สิทธิตามมาตรา ๑๕ คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอาจขอให้
องค์การคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทนได้

การฟ้องคดีตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง ไม่ว่าคนพิการเป็นผู้ฟ้องเองหรือองค์การ
คนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ฟ้องแทน ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส
คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นสำนักงานทะเบียนกลางสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานครและในจังหวัด
อื่น โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ
และผู้สูงอายุ เป็นนายทะเบียนกลาง สำหรับจังหวัดอื่นให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์จังหวัดเป็นสำนักงานทะเบียนจังหวัดสำหรับคนพิการในจังหวัดของตน โดยมีพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นนายทะเบียนจังหวัด

มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิตามมาตรา ๑๙ คนพิการอาจยื่น
คำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงาน
ทะเบียนกลาง สำนักงานทะเบียนจังหวัด หรือสถานที่อื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถ
หรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง
ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี จะยื่นคำขอแทนก็ได้ แต่ต้องนำคนพิการหรือ
หลักฐานว่าเป็นคนพิการไปแสดงต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณีด้วย

การยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการและการออกบัตร การกำหนดสิทธิ หรือ
การเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไป
ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๑๙ คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนดในกฎกระทรวง

(๒) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาธรรมดา โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

(๓) คำแนะนำชี้แจง คำปรึกษา และการช่วยเหลือเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพของร่างกายและสมรรถภาพที่มีอยู่ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้

(๔) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

(๕) การช่วยเหลือให้เข้าถึงบริการสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐ การช่วยเหลือทางกฎหมาย และการจัดหาทุนความว่าต่างแก่ต่างคดี ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสื่อสารจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

(๗) สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะโดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

(๘) การจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพช่วยเหลือคนพิการ ในกรณีที่คนพิการที่มีสภาพความพิการในระดับรุนแรงถึงขั้นไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้และมีฐานะยากจน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่มีสถานสงเคราะห์เอกชนจัดที่อยู่อาศัยและสวัสดิการให้แล้ว รัฐต้องจัดเงินอุดหนุนให้แก่สถานสงเคราะห์เอกชนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมทักษะ การเลี้ยงดู การจัดการศึกษา และการประกอบอาชีพ เพื่อให้พึ่งตนเองได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

LIRT

คนพิการที่มีสภาพความพิการในระดับรุนแรงถึงขั้นไม่สามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง ให้ผู้ดูแลคนพิการนั้นมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๐ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เพื่อเป็นทุนสำหรับการใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การส่งเสริมและการดำเนินงานด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การศึกษาและการประกอบอาชีพของคนพิการ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

มาตรา ๒๑ กองทุนประกอบด้วย

(๑) ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ในกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่โอนมาตามมาตรา ๓๘

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ทั้งนี้ ให้รัฐบาลจัดสรรให้เพียงพอแก่การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๔) เงินรายได้จากการออกสลากหรือที่ได้มาจากการจัดกิจกรรม

(๕) เงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๐

(๖) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๗) รายได้จากการขาย การลงทุน หรือการหาประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน

(๘) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน หรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมาย

หรือนิติกรรม

(๙) รายได้อื่น

เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องส่งคลังเป็นเงินรายได้แผ่นดิน การบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเข้ากองทุน ให้ผู้บริจาคมำไปหักลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีได้ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนห้าคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์กรคนพิการหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรผู้ปกครองของคนพิการหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้ผู้ช่วยกรรมการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์ และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๒) พิจารณานุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๔ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้เป็นสูญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน จำนวนเจ็ดคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการเงิน การประเมินผล และการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการประเมินผลจำนวนสองคน และคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๘ อย่างน้อยหนึ่งคน เป็นกรรมการ โดยมีรองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

(๒) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผลได้

มาตรา ๒๘ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างหรือแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้น การประชุม และการแต่งตั้งคณะกรรมการของคณะกรรมการบริหารกองทุนและคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน

มาตรา ๓๐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๒๙ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๑ (๕) ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง แต่มิได้ส่ง ส่งล่าช้า หรือส่งเงินไม่ครบถ้วน ให้เสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของจำนวนเงินที่ยังไม่ได้ส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการ หรือเงินที่ส่งเข้ากองทุน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๒๙ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๒๙ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๐ หน่วยงานของรัฐ นายจ้าง หรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างความช่วยเหลืองาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๓๒ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อายัดทรัพย์สินของนายจ้าง หรือสถานประกอบการซึ่งไม่ส่งเงินที่จะต้องส่งตามมาตรา ๓๐

การมีคำสั่งให้อายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง จะกระทำได้อต่อเมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนำเงินส่งเข้ากองทุนหรือส่งเงินที่ค้างจ่ายภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการได้รับหนังสือนั้น และนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่จ่ายภายในเวลาที่กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการอายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด ทั้งนี้ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ออกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่น ที่ต้องมีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยเฉพาะแก่คนพิการ

เจ้าของอาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะ หรือผู้ให้บริการสาธารณะอื่น ซึ่งได้จัดอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยเฉพาะแก่คนพิการตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษี เป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๔ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่จ้างคนพิการเข้าทำงาน มากกว่าร้อยละแปดสิบของลูกจ้างในสถานประกอบการนั้น โดยมีระยะเวลาจ้างเกินกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันในปีภาษีใด มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ในปีภาษีนั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีอำนาจประกาศโฆษณาข้อมูลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ต่อสาธารณะ

ในกรณีที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐจะพิจารณาให้สัมปทาน การส่งเสริมการลงทุน การประกาศเกียรติคุณ สินเชื่อ รางวัล เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด แก่นายจ้าง หรือสถานประกอบการใด ให้นำข้อมูลที่ได้ประกาศตามวรรคหนึ่งมาประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๓๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๗ ให้ถือว่าบัตรประจำตัวคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ ให้โอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ที่ประกอบเป็นกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๙ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับทำหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๔๐ ให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวง มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘
เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

พระราชบัญญัติ
การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
พ.ศ. ๒๕๓๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๔
เป็นปีที่ ๔๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำ
แนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการฟื้นฟู
สมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔”

LIRT

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนพิการ” หมายความว่า คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

“การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือการเสริมสร้างความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น โดยอาศัยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงาน หรือดำรงชีวิตในสังคมทัดเทียมคนปกติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

LIART

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๐

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงาน
งบประมาณ อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดี
กรมสามัญศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นที่ไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง
เป็นกรรมการ

ให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเป็น
เลขานุการและให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในกรมประชา
สงเคราะห์ไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากคน
พิการ ซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการไม่น้อยกว่าสองคน

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายการดำเนินงานและแผนบริหาร
งานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
ต่อรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอกณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และ
มอบหมายให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนิน
การตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(๒) ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็นแก่รัฐมนตรี
ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานเกี่ยวกับการ
การสงเคราะห์การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแก่ส่วนราชการ
หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ
เงินอุดหนุน สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการต่างๆ ตามที่เห็นสมควร

LIART

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๑

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

(๔) จัดทำโครงการเพื่อการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

(๕) อนุมัติโครงการหรือแผนงานที่จะใช้เงินกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และวางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารและการใช้จ่ายเงินกองทุนดังกล่าว

(๖) วางระเบียบ ข้อบังคับ และข้อกำหนดต่าง ๆ ภายในขอบเขตการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ปฏิบัติงานอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๙ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในระหว่าง

LIRT

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๒

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

ที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้วนั้น หรือของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คณะอนุกรรมการแต่ละคณะ ให้มีคนพิจารณาซึ่งได้จดทะเบียนไว้ตาม มาตรา ๑๔ ไม่น้อยกว่าหนึ่งคนเป็นอนุกรรมการ

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการขึ้นในกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ใน

LIRT

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๓

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

การสงเคราะห์การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และมีอำนาจ
หน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงาน
ของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในการดำเนิน
งานเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และในการให้คนพิการได้รับการ
สงเคราะห์ตามมาตรา ๑๕

(๒) รวบรวมและเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ
เพื่อประโยชน์ในการป้องกันความพิการ การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถ
ภาพคนพิการ

(๓) จัดทำแผนงานเกี่ยวกับการป้องกันความพิการ
การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) ริเริ่มและเร่งรัดให้มีการส่งเสริมกิจกรรมของคนพิการ

(๕) จัดให้มีการฝึกอบรมผู้ซึ่งทำงานเกี่ยวกับการสง
เคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยร่วมมือกับ
ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๖) ส่งเสริมอาชีพและจัดหางานให้แก่คนพิการซึ่งได้
รับการฟื้นฟูสมรรถภาพแล้ว

(๗) เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่วิชาการและประชา
สัมพันธ์กิจกรรมเกี่ยวกับคนพิการ

(๘) รวบรวมผลการวิเคราะห์ วิจัย ดำเนินการ ติดตาม
และประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงานการสงเคราะห์ การ

LIART

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๔

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

พัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการของส่วนราชการ หน่วยงาน
ของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ

(๕) ปฏิบัติการตามมติคณะกรรมการ หรือตามที่
คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
ตามมาตรา ๑๒ เป็นสำนักงานทะเบียนกลางสำหรับคนพิการในกรุงเทพ
มหานครและในจังหวัดอื่น โดยมีหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟู
สมรรถภาพคนพิการเป็นนายทะเบียนกลาง และให้ที่ทำการประจำสงเคราะห์
จังหวัดทุกจังหวัดเป็นสำนักงานทะเบียนสำหรับคนพิการในจังหวัดของตน
โดยมีประจำสงเคราะห์จังหวัดเป็นนายทะเบียนจังหวัด

มาตรา ๑๔ ให้คนพิการซึ่งประสงค์จะได้รับสิทธิในการสงเคราะห์
การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ ขึ้น
ขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนกลาง ณ สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟู
สมรรถภาพคนพิการหรือต่อนายทะเบียนจังหวัด ณ ที่ทำการประจำ
สงเคราะห์จังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่

ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เข่า คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคน
ไร้ความสามารถ หรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถ
ไปจดทะเบียนด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือบุคคล
ที่ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณีจะยื่นขอจดทะเบียนแทนก็ได้ แต่ต้องนำ
คนพิการหรือหลักฐานว่าเป็นคนพิการไปแสดงต่อนายทะเบียนกลางหรือ
นายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณี ด้วย

LI RT

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๕

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

การจดทะเบียน การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิและการขอสละสิทธิโดยคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๕ คนพิการที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๑๔ ให้ได้รับการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ ดังต่อไปนี้

(๑) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เพื่อปรับสภาพทรงร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ หรือการศึกษาสายอาชีพ หรืออุดมศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสม ซึ่งให้ได้รับโดยการจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือจัดรวมในสถานศึกษาธรรมดาก็ได้ โดยให้ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

(๓) คำแนะนำชี้แจงและปรึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพของร่างกายและสมรรถภาพที่มีอยู่ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้

(๔) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม และสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

(๕) บริการจากรัฐในการเป็นคดีความและในการติดต่อกับทางราชการ

LIRT

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๖

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

มาตรา ๑๖ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” ในสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานและสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการและสนับสนุนสถาบันบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคมและการฝึกอาชีพ ตลอดจนศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินอื่นดังต่อไปนี้

- (๑) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาคจากประชาชน จากนิติบุคคลหรือจากองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศหรือที่ได้มาจากการจัดกิจกรรม
- (๓) ดอกผลของเงินกองทุนและการขายหรือหาประโยชน์จากทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค
- (๔) รายได้อื่น ๆ

เงินและทรัพย์สินอื่นตามวรรคสอง ให้ส่งเข้ากองทุนโดยไม่ต้องส่งคลังเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

การจัดหาผลประโยชน์และการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

LIART

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๗

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

มาตรา ๑๗ เพื่อเป็นการคุ้มครองและสงเคราะห์คนพิการ ให้รัฐมนตรี
มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

(๑) ลักษณะอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการ
สาธารณะอื่นที่ต้องมีอุปกรณที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ

(๒) ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการของ
เอกชนรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสม
กับลูกจ้างอื่น

ในกรณีที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการประสงค์จะไม่รับ
คนพิการเข้าทำงานตามสัดส่วนที่กำหนดจะขอส่งเงินเข้ากองทุนตาม
มาตรา ๑๖ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแทนการรับคนพิการเข้า
ทำงานก็ได้

มาตรา ๑๘ เจ้าของอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะ
อื่น ๆ ซึ่งได้จัดอุปกรณที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการตาม
มาตรา ๑๗ (๑) มีสิทธิหักเงินค่าใช้จ่ายเป็นสองเท่าของเงินที่เสียไปเพื่อ
การนั้นออกจากเงินได้สุทธิหรือกำไรสุทธิของปีที่ค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้น แล้ว
แต่กรณี ตามประมวลรัษฎากร

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการของเอกชนซึ่งรับคนพิการ
เข้าทำงานตามมาตรา ๑๗ (๒) มีสิทธินำเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการ
มาหักเป็นค่าใช้จ่ายตามประมวลรัษฎากรได้เป็นสองเท่าของจำนวนที่
จ่ายจริง

LIART

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๘

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

มาตรา ๑๕ ในระหว่างที่ยังมิได้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการขึ้นในกรมประชาสงเคราะห์ตามความในมาตรา ๑๒ ให้กรมประชาสงเคราะห์มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น
กฎกระทรวงเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๕

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๐๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่คนพิการเป็นทรัพยากรส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เนื่องจากสภาพของความพิการเป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิต ในการประกอบอาชีพและในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม และโดยที่สมควรสนับสนุนส่งเสริมให้คนพิการได้มีโอกาสในด้านต่างๆ สามารถดำรงชีวิต ประกอบอาชีพและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมเท่าเทียมกับคนปกติทั่วไป ในกรณีนี้ สมควรให้คนพิการได้รับการคุ้มครองการสงเคราะห์ การพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคมและการฝึกอาชีพตลอดจนแก้ไขปัญหาและขจัดอุปสรรคต่างๆ ทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่คนพิการ รวมทั้งให้สังคมมีส่วนร่วมในการเกื้อกูลและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชกฤษฎีกา

แก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ
ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕
พ.ศ. ๒๕๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕
เป็นปีที่ ๕๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ
ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๕๕
วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับ
การโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
พ.ศ. ๒๕๕๕ พ.ศ. ๒๕๕๕”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

LIRT

มาตรา ๒๖ ในพระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้แก้ไขคำว่า “อธิบดีกรมโยธาธิการ” เป็น “อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง”

มาตรา ๒๗ ในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้แก้ไขคำว่า “สำนักผังเมือง” เป็น “กรมโยธาธิการและผังเมือง” คำว่า “ผู้อำนวยการสำนักผังเมือง” เป็น “อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง” และคำว่า “โยธาธิการจังหวัด” เป็น “โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด”

มาตรา ๒๘ ในพระราชบัญญัติการพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้แก้ไขคำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน” คำว่า “กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน” เป็น “กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน” และคำว่า “อธิบดีกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน” เป็น “อธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน”

มาตรา ๒๙ ในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้แก้ไขคำว่า “กระทรวงมหาดไทย” เป็น “กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” คำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” คำว่า “กรมประชาสงเคราะห์” เป็น “สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ” คำว่า “อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์” เป็น “ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ” คำว่า “ที่ทำการประชาสงเคราะห์จังหวัด” เป็น “สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด” และคำว่า “ประชาสงเคราะห์จังหวัด” เป็น “พัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด”

มาตรา ๓๐ ในพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้แก้ไขคำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน”

มาตรา ๓๑ ในพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้แก้ไขคำว่า “นายกรัฐมนตรี” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม” คำว่า “ผู้แทนกรมการผังเมือง” เป็น “ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง” คำว่า “ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก” เป็น “ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร” และคำว่า “ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม” เป็น “ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

มาตรา ๓๒ ในพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้แก้ไขคำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” คำว่า “กรมประชาสงเคราะห์” เป็น “กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ” และคำว่า “อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์” เป็น “อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ”